



Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-2-223/2

Podgorica, 19. 03. 2018

Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada

U periodu od 12.02.2018. do 16.02.2018.

JU OŠ „Maksim Gorki“ - Podgorica



Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-223/1-18

Podgorica, 07.02.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **Aleksandra Vešović-Ivanović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), rukovodilac tima;
2. **Milica Čabarkapa**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
3. **Nermin Hajdarpašić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
4. **Rabija Šarkinović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), član;
5. **Raba Hodžić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik), član;
6. **mr Ana Stanišljević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i francuski jezik), član;
7. **Džoana Perkaj**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i istoriju u ustanovama sa nastavom na crnogorskom i albanskom jeziku), član;
8. **Nataša Rašović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i ruski jezik), član;
9. **Bojana Nenezić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i muzičku kulturu), član;
10. **Milica Vušurović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i biologiju), član;
11. **Nada Maras**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i geografiju), član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada **JU OŠ „Maksim Gorki“**, Podgorica od **12.02.2018.** do **16.02.2018.** god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja



DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:

- članovima tima,
- arhivi

Prosvjetni nadzornik: Nataša Rašović

1. Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
20	40455	Godišnji plan i njegova realizacija	9	X			
15	40456	Rad stručnih organa	9	X			
13	40457	Proces interne evaluacije rada	6		X		
12	40458	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	7		X		
12	40459	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	9	X			
10	40460	Rad Školskog / Upravnog odbora	9	X			
10	40461	Program razvoja	7		X		
8	40462	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.17	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40455	Godišnji plan i program Škole (GPRS) usvojen je na sjednici Školskog odbora od 13.10.2017. godine, nakon što je razmatran na sjednici Nastavničkog vijeća 09.10.2017. godine (nejasno je da li je razmatran na sjednici Savjeta roditelja). Ovaj dokument se oslanja na Plan razvoja Škole, sadrži sve neophodne segmente, posložene logičkim redoslijedom, pedantno i sistematično. Realizaciju Godišnjeg plana rada Škole prati odgovarajuća komisija. Izvještaj o realizaciji prethodnog GPRS nalazi se u sklopu ovogodišnjeg, kao i informacije o uslovima rada u Školi, kulturnoj i javnoj djelatnosti Škole, programi rada stručnih organa, planovi rada direktorice, pomoćnice direktora, stručne službe, program slobodnih aktivnosti itd. Plan interne evaluacije i Plan profesionalnog razvoja na nivou Škole, kako se na samom kraju dokumenta i kaže, formirani su u vidu aneksa Godišnjem planu. Ostala školska dokumentacija potkrijepljena je podacima i dokazima o realizaciji svih segmenata Plana.
40456	Planovi i programi rada stručnih organa dati su u okviru Godišnjeg plana rada Škole. Nastavničko vijeće djeluje u okviru svojih nadležnosti. Zapisnici se vode u svesci zapisnika (od 2011), detaljni su, iscrpni i sa izvedenim zaključcima. Tokom prošle školske godine održano je četrnaest sjednica (redovnih i vanrednih), na kojima su razmatrana, između ostalog, i pitanja prigovora roditelja na ocjenu, izricanje vaspitnih mjera i slično. Takođe, u okviru sjednica Nastavničkog vijeća, zaposlenima u Školi prezentuju se izvještaji sa posjećenih seminara ili bude održano predavanje iz oblasti koja im je značajna za unapređenje nastavnog procesa. Ove školske godine, do trenutka nadzora, održano je šest sjednica. Odjeljenjska vijeća na odgovarajući način planiraju i vode evidenciju svojih aktivnosti u odjeljenjskim knjigama, na sjednicama se analizira uspjeh i vladanje učenika, kao i tekuća pitanja. Škola formira komisije i timove, kako stalne, tako i povremene. Razredni, odnosno Stručni aktivni svoj godišnji plan rada daju u okviru GPRS-a. Sveske aktiva razredne nastave su uredne, zapisnici redovni, aktivnosti se odvijaju u skladu sa planom. Sjednice se po pravilu održavaju početkom mjeseca i prisustvuju im pedagog ili psiholog. Postoje primjeri da aktivni razredne nastave ostvaruju saradnju sa aktivima predmetne nastave (učenike jednog odjeljenja IV razreda posjetili su učenici koji su aktivni u sekciji „Hemija i ja“ i predstavili im nekoliko eksperimenata), što se može smatrati primjerom dobre prakse. Godišnjim planom rada Škole utvrđuje se orijentacioni plan rada stručnih organa, a detaljnije razrađene planove aktivni daju u sveskama zapisnika. Pojedini aktivni se ne pridržavaju propisanih nadležnosti.
40457	Proces interne evaluacije u Školi sprovodi Tim za samoevaluaciju, formiran 2016. godine. Plan samoevaluacije obuhvata period od dvije školske godine – 2016/17. i 2017/18. Prioritetne oblasti i ciljevi, navedeni u Planu, odabrani su putem neposrednih saznanja i uvida u kompletan rad Škole, što može predstavljati jedan od instrumenata, ali ne i osnovni. Škola je sačinila Akcioni plan nakon samoevaluacije, kao i svojevrsan Izvještaj za prethodni dvogodišnji period samovrednovanja, ali se na osnovu pregleda dokumentacije i razgovora sa direktoricom i pomoćnicom direktorice može izvesti zaključak da sam proces interne evaluacije nije na najbolji način shvaćen, te zahtijeva unapređenje.
	Preporuke
	Internu evaluaciju sprovoditi u skladu sa Uputstvom za samoevaluaciju škola.
40458	Akcioni plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada sačinjen je u predviđenom roku i sadrži sve neophodne elemente. Plan je u potpunosti usklađen sa Izvještajem o utvrđivanju kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada. Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada je bio djelimično realizovan u momentu utvrđivanja stepena realizacije, ali su evidentni naponi Škole da ispoštuje sve što je planirano.
40459	Pedagoško-instruktivnom radu se u Školi posvećuje velika pažnja. Direktorica i njeni saradnici imaju plan hospicovanja časovima, realizacija se sprovodi redovno i kontinuirano, o čemu postoji detaljna evidencija u vidu zapažanja sa posjećenih časova. U planovima rada direktorice, pomoćnice direktorice i stručnih saradnika nalaze se i savjetodavni rad sa nastavnicima, naročito sa nastavnicima-početnicima, a evidentno je i zalaganje uprave da se osnaži rad stručnih organa.
40460	Plan rada Školskog odbora, kao i njegov sastav dati su u Godišnjem planu rada Škole. Školski odbor djeluje u skladu sa Statutom Škole i Poslovnikom o radu od 11.09.2016. godine. Evidenciju održanih sjednica Školski odbor vodi u elektronskoj formi. Zapisnici su uredni, pregledni, potpisani i pečatirani. Ove školske godine održane su četiri sjednice. Školski odbor je blagovremeno razmatrao i usvojio Godišnji plan rada Škole.
40461	Program razvoja Škole odnosi se na period 2015-2019. godine. Dokument ima odgovarajuću strukturu, istaknuti su misija i vizija, predstavljena je analiza stanja - snage, slabosti, mogućnosti. Razvojni prioriteti određeni su na osnovu interne evaluacije (ali ne i eksterni) i sadrže oblasti, zadatke, aktivnosti, nosioce, kriterijume uspjeha i instrumente evaluacije. Kako samom procesu interne evaluacije u Školi treba posvetiti nešto veću pažnju, može se izvesti zaključak da će ovaj

Br. ind.	Obrazloženje
	dokument biti potrebno doraditi, kako bi se ciljevi i zadaci upotpunili. Prioriteti u Programu razvoja su nastava i učenje, podrška učenicima, komunikacija na svim nivoima, saradnja porodice i Škole, kao i poboljšanje bezbjednosne situacije. Ovaj dokument prati Izvještaj o realizaciji Razvojnog plana za prve dvije godine – 2015-2017. Preporuke
	Program razvoja Škole temeljiti na rezultatima pravilno sprovedenog postupka interne evaluacije, kao i na osnovu rezultata eksterne evaluacije.
40462	Dokumentacija Škole vodi se u skladu sa Pravilnikom o obliku i načinu vođenja pedagoške evidencije i sadržini javnih isprava u školama. O vođenju pedagoške dokumentacije stara se direktorica Škole, pomoćnica direktora, pedagog, psiholog, sekretar Škole i odjeljenjske starješine. U Školi se vode matične knjige, odjeljenjske knjige i Ljetopis. Nedjeljno sređivanje odjeljenjskih knjiga vrše odjeljenjske starješine, u skladu sa određenim pravilima i uputstavima, definisanim na nivou Škole. Ljetopis Škole se uredno vodi u istoj knjizi kontinuirano još od školske 1981/82. godine. Na kraju školske godine Škola formira komisiju koja pregleda odjeljenjske i matične knjige.

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkač

2. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
18	40463	Stručna zastupljenost	10	X			
15	40470	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	8		X		
14	40464	Profesionalni razvoj zaposlenih	6		X		
12	40465	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	9	X			
11	40466	Opremljenost računarima	9	X			
10	40467	Korišćenje raspoloživih resursa	9	X			
10	40468	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)	8		X		
10	40469	Sanitarno-higijenski uslovi	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.41	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40463	<p>Kvalifikaciona struktura nastavnog kadra u skladu je sa Aktom o sistematizaciji koji je usvojen na sjednici Školskog odbora 19.09.2017., na koji je saglasnost dalo Ministarstvo prosvjete 25. 10. 2017. Ukupan broj nastavnika je 83. Od tog broja, u stalnom radnom odnosu je 72. Na određeno vrijeme angažovano je 11 nastavnika. Škola ima četiri pripravnika (istorija, engleski jezik i fizičko vaspitanje - 2). Škola ima tri stručna saradnika (pedagoga, psihologa i logopeda). U vrijeme nadzora, pedagoškinja je bila na zamjeni.</p> <p>Pet nastavnika Škole vrši dopunu u drugim školama (italijanski jezik - 8 časova, ruski jezik - 10 časova, istorija - 2 časa, fizičko vaspitanje - 4 časa i matematika - 8 časova).</p> <p>Dopunu do norme iz drugih škola u ovoj školi vrši pet nastavnika (muzička kultura -6 časova, hemija - 4 časa, biologija - dva nastavnika dopuna za osam časova, matematika - 12 časova).</p> <p>Svi nastavnici imaju položen stručni ispit. Bolovanja nastavnika nijesu česta. Škola pravovremeno obezbjeđuje zamjene za nastavnike.</p>
40470	<p>Opremljenost nastavnog prostora u skladu je sa pedagoškim standardima opreme kao i predviđenim resursima za realizaciju predmetnih programa. Bibliotečki fond se dopunjava novim izdanjima. Sala za fizičko vaspitanje i sportski tereni opremljeni su prema važećim resursima za realizaciju Predmetnog programa i u skladu sa mogućnostima Škole.</p>
40464	<p>Plan profesionalnog razvoja Škole vodi koordinator za PRNŠ. Plan sadrži ciljeve i prioritete. Tokom 2016/2017, 18-20. januara i 28-29. avgusta realizovani su Dani profesionalnog razvoja, osmišljeni i organizovani od strane koordinatore za PRNŠ i direktorice Škole. Međutim, evidencija o realizovanim oblicima profesionalnog razvoja nastavnika vodi se nedovoljno sistematično, u svesci malog formata, u kojoj se evidencija počela bilježiti još od 2008. god. Postojeća analiza kvaliteta aktivnosti nije zadovoljavajuća. Evidencija koja bi trebalo da bude blagovremena i pregledna, ne vodi se u elektronskom obliku. Po riječima koordinatore za PRNŠ, u Školi se vrše anketna istraživanja kako bi se stekla slika o interesima i potrebama nastavnika za njihov dalji profesionalni razvoj. Međutim, iz razgovora sa koordinatorom, nije se stekao jasan utisak da li je i u kojoj mjeri, prilikom planiranja PRNŠ-a, uzet u obzir Izvještaj o eksternoj evaluaciji kvaliteta kao i Izvještaj o samoevaluaciji rada Škole.</p> <p>Nastavnici imaju portfolija o profesionalnom razvoju.</p> <p>Evidenciju o planovima rada mentora vodi pedagoškinja Škole. Škola ima 4 nastavnika mentora nastavnicima na stručnom osposobljavanju. Planovi mentora sa nastavnikom-pripravnikom, operativni su i vremenski razrađeni. Mentori vode urednu evidenciju o realizaciji.</p> <p>Škola ima troje nastavnika sa višim zvanjima. U proceduri za više zvanje nalazi se dokumentacija za još jednog nastavnika.</p>
	<p>Preporuke</p> <p>Voditi evidenciju u elektronskoj formi o realizaciji i analizi aktivnosti PRNŠ-a.</p> <p>Prilikom izrade Plana PRNŠ-a rukovoditi se izvještajem o eksternoj evaluaciji kvaliteta kao i Izvještajem o samoevaluaciji rada Škole.</p> <p>Ostvariti saradnju sa koordinatorom za profesionalni razvoj u Zavodu za školstvo, u cilju pružanja podrške Školi i efikasnijeg funkcionisanja PRNŠ-a.</p>
40465	<p>Unutrašnji školski prostor omogućava realizaciju nastavnih i vannastavnih aktivnosti. Od ove školske godine, Škola je prešla na nastavu učioničkog tipa. Po riječima direktorice Škole, takva odluka je donijeta zbog sigurnosti učenika, kao i zbog specifičnih potreba učenika sa posebnim obrazovnim potrebama. Škola raspolaže sa pet kabineta (biologija, fizika, hemija, matematika, likovna kultura, muzička kultura). Spoljašnji školski prostor je uredan. Parking za nastavno osoblje nalazi se unutar kruga. Učenici se snabdijevaju doručkom/užinom u samoj Školi, dok se u krugu Škole, nalazi i objekat SSŠ "Sergije Stanić".</p> <p>Posljednje dvije godine kompletno je renovirano 11 učionica (podovi, zidovi), od toga su tri potpuno nove, dobijene preuređivanjem prostora. Novim namještajem opremljene su četiri učionice. Okrećeno je dodatnih 15 učionica, ulazni hol, dio stepeništa, cio drugi sprat, opremljen je produženi boravak. Toaleti su stavljeni u funkciju. Instaliran je novi kotao za grijanje na mazut (donacija Ministarstva). U fiskalturnoj sali promijenjena je drvenarija i renovirana kancelarija za nastavnike fizičkog vaspitanja, za šta su, uglavnom upotrijebljena sredstva Škole. Kupljeno je 18 protivpožarnih aparata. Škola raspolaže i sopstvenim sredstvima od izdavanja sale za fizičko vaspitanje i stomatološke ambulante.</p> <p>Takođe, u posljednje dvije godine, napravljen je prostor za Arhivu škole i prostor za đačku kuhinju. U zgradi se nalazi stan</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	za domara Škole.
40466	Škola ima dva kabineta informatike sa 34 računara. Administracija i uprava Škole raspolažu sa 9 računara. U nastavničkoj zbornici na raspolaganju su dva računara. Škola raspolaže sa šest laptopova. U Školi je omogućen pristup internetu (dvije mreže: t-com i m-tel). Škola ima svoj web stranicu kao i fejsbuk. Škola ima dvije interaktivne table. U učionicama se u nastavi koriste smart tv-ekrani povezani na internet.
40467	Kadrovski, materijalni, prostorni, tehnički, informacioni i finansijski resursi u uslovima kojima Škola raspolaže, koriste se na optimalan način. Za korišćenje resursa odgovorne su zadužene osobe. Prostor Škole, po smjenama, koristi se racionalno. Prvu smjenu pohađa 31 odjeljenje, popodnevu 25 odjeljenja. U prvoj smjeni, učenici prvih razreda počinju sa nastavom u 8 sati (pola sata kasnije), iz razloga bezbjednosti, kako bi se izbjegla gužva prilikom ulaska u Školu. Iz razloga bezbjednosti, ujutru je prisutan policajac pored kapije Školskog dvorišta. ICT koordinator angažovan je po pitanju obuke i namjenskog korišćenja računarske opreme. Svi nastavnici obučeni su za rad na računaru (ECDL i MS Power Point). Školska biblioteka raspolaže sa dovoljno bibliografskih jedinica za potrebe učenika, o čemu se afirmativno izjasnilo 74% anketiranih učenika. Prije nekoliko godina, urađena je revizija bibliotečkog fonda. Biblioteka raspolaže čitaonicom, ali ne i multimedijalnom tehnologijom. Biblioteku vodi nastavnica sa položenim stručnim zvanjem bibliotekara i licencom COBISS. Ukupan knjižni fond čini 17.024 publikacije. Učeničkom fondu pripada 16. 290 knjiga, dok nastavnički fond čine 734 publikacije. Na osnovu Izvještaja narodne biblioteke "R. Ljumović", lektirni fond zastupljen je malim brojem naslova u odnosu na potrebe. U Školi djeluje bibliotečka sekcija koja redovno saraduje sa bibliotekom "R. Ljumović". Da Učenički parlament ima prostor u kome se okuplja, afirmativno se izjasnilo 65% učenika. Pristup sali za fizičko vaspitanje imaju svi učenici, u skladu sa rasporedom redovnih i vannastavnih aktivnosti.
40468	Školska zgrada stara je više decenija i nema upotrebnu dozvolu. Škola posjeduje sve propisane pravilnike o bezbjednosti. Takođe, posjeduje Pravilnik o kućnom redu. Nalazi o ispravnosti instalacija su uredni: nalaz o ispravnosti električnih instalacija i protivpožarnoj zaštiti izdat je 25.01.2017; nalaz o sanitarnoj ispravnosti vode za piće izdat je 25.01.2018. Škola posjeduje gromobransku zaštitu. Pokrivena je alarmom protiv požara i provale. Školski hol pokriven je video nadzorom. Spoljašnji prostor, takođe, pokriva video-nadzor, koji je, međutim, po riječima zaposlenih u upravi Škole, slabe rezolucije. Školski unutrašnji prostor je adekvatno osvijetljen, kao i dvorište. Škola se grije na tečno gorivo (mazut). Vodi se uredna evidencija o dnevnim događajima u Školi i školskom dvorištu.
40469	Po riječima direktorice Škole, neophodno je renovirati mokri čvor u svlačionicama i toaletima fiskulturne sale. Mada se higijena redovno održava, vodovodna i kanalizaciona mreža u tom dijelu zgrade, kao i svlačionice, nijesu renovirane od izgradnje zgrade (40 godina). Nalazi sanitarne inspekcije o ispravnosti vode su uredni. Tokom vršenja nadzora, higijena cjelokupnog školskog prostora bila je na visokom nivou.

Prosvjetni nadzornik: mr Ana Stanišljević

3. Etos ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
19	40471	Poštovanje kućnog reda / pravila	8		X		
19	40472	Međuljudski odnosi	9	X			
18	40476	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	8		X		
16	40473	Estetska uređenost prostora	9	X			
16	40474	Promocija i uloga u zajednici	9	X			
12	40475	Utjecaj podsticajnih mjera	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.63	VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40471	Škola ima Pravilnik o kućnom redu koji je istaknut u holu Škole i u zbornici. Pravilnik je prilagođen potrebama Škole u odnosu na organizaciju njenog cjelokupnog rada. U cilju praćenja poštovanja kućnog reda organizovana su dežurstva učenika i nastavnika, kao i vannastavnog osoblja. U Školi postoji video-nadzor, ali zbog zastarjelosti njegova rezolucija je nešto slabija. Zaposleni poštuju pravila ponašanja kućnog reda. Uvidom u školsku dokumentaciju može se zaključiti da su kašnjenja učenika na časove zanemarljiva u odnosu na broj učenika u Školi. Ukoliko se desi da dođe do povrede Pravilnika o kućnom redu ili se naruši kultura ponašanja, sa učenicima obavljaju razgovor pedagoškinja, psihološkinja, direktorica, a na razgovor se pozivaju, po potrebi, i roditelji. U Školi se prate i evidentiraju promjene u ponašanju i učenju učenika kojima su izrečene vaspitne mjere i donose mjere za poboljšanje (rad pedagoškinje, odjeljenjskog starješine, direktorice, saradnja sa roditeljom...). U Školi postoji Etički kodeks (sa kodeksom ponašanja) koga se svi zaposleni pridržavaju. U anketi za učenike, na tvrdnju da se u Školi poštuju pravila ponašanja propisana kućnim redom, afirmativno mišljenje izrazili su skoro svi nastavnici, dok je suprotno mišljenje imalo 10,15% učenika.
40472	Međuljudski odnosi procjenjivani su na osnovu rezultata sprovedene ankete među nastavnicima, kao i na osnovu neposrednog razgovora sa zaposlenim tokom nadzora. Došlo se do saznanja da nema zabilježenih konflikata uslovljenih predrasudama u odnosu na socijalni status, nacionalnu, rodnu i vjersku pripadnost članova kolektiva. Gotovo svi anketirani nastavnici su se složili sa tvrdnjom da se u Školi pohvaljuju redovno pozitivni postupci zaposlenih i učenika. U gotovo identičnom procentu su se izjasnili nastavnici po pitanju mogućnosti da učestvuju u donošenju odluka. Takođe, na osnovu razgovora sa zaposlenima zaključuje se da u kolektivu vlada odgovoran odnos prema radnim obavezama, a evidentni su primjeri saradnje i međusobne razmjene mišljenja među članovima aktiva. Pri prijemu stranaka kultura komunikacije je na zavidnom nivou.
40476	Rezultati ankete među učenicima govore da su i odnosi između nastavnika i učenika, takođe, dobri. Veliki broj učenika se slaže sa tvrdnjom da ih nastavnici poštuju i podstiču (53,06% se potpuno, 24,49% uglavnom, 20,41% djelimično slaže). Suprotno mišljenje ima 2,04% učenika. Takođe, na osnovu neposrednog razgovora sa učenicima, kao i uvidom u rezultate ankete, dolazi se do zaključka da im je pružena mogućnost da iznesu svoje prijedloge i mišljenja, ne samo kroz rad Učeničkog parlamenta, već i putem otvorenih razgovora sa odjeljenjskim starješinama, direktorkom, pedagoškinjom... Nastavnici nastoje da prate ponašanje i postupke učenika i da im ukažu na neprimjereno ponašanje. I odnosi među učenicima su dobri. Anketa pokazuje da se svega 2,04% anketiranih učenika ne slaže sa tvrdnjom da su odnosi među učenicima dobri.
40473	I unutrašnji i vanjski prostor Škole uredan je i uređen. U holu Škole je bista pisca Maksima Gorkog po kome Škola nosi ime, a pored biste istaknuta je ploča sa imenom arhitekte koji je projektovao Školu. Ambijent u holovima i učionicama odgovara estetskim zahtjevima i kriterijumima sazajne stimulacije, neophodne u savremenoj nastavi. Slike koje su uradili nastavnici i učenici Škole, poster, panoi sa fotografijama, radovi foto i likovne sekcije, pehari, diplome, zelenilo, sve to podsticajno djeluje na prijatan boravak i rad u Školi. U Školi su i tri murala koja su oslikali učenici, a u holu, na centralnom mjestu, veliku površinu zida zauzima veliki pano sa logom Škole, godinom postojanja, brojem učenika „Lučonoša“ od osnivanja Škole, kao i ostalim edukativnim sadržajima. Školsko dvorište je ograđeno i uredno. U njemu se nalazi sportski poligon star više od 50 godina, koji zahtijeva rekonstrukciju i dodatna ulaganja.
40474	Ime Škole je istaknuto na odgovarajućem mjestu. Od promotivnih obilježja Škola ima amblem, svoj logo, himnu, dobro uređen sajt i Fejsbuk stranicu. Zbog nedostatka finansijskih sredstava zadnjih godina ne izlazi za Dan škole školski list Zračak. U ljetopisu, koji se vodi u rukopisu, proračeni su i dokumentovani događaji od značaja za Školu. U Školi postoji nekoliko albuma sa fotografijama sa druženja, izleta, ekskurzije, realizacije raznih projekata, proslava itd. Dnevna dešavanja se evidentiraju u Knjizi dežurstva. Pomoćnice direktorke, takođe, vode evidenciju o dnevnim aktivnostima, kao i o kulturnoj i javnoj djelatnosti Škole.
40475	Škola ima Pravilnik o pohvaljivanju i nagrađivanju radnika i učenika za postignute rezultate u radu i na takmičenjima. Pravilnik se primjenjuje, o čemu svjedoče dokazi dati na uvid. Učenici Lučonoše nagrađuju se, a ako ima sredstava i učenici koji poštuju rezultate u vanškolskim aktivnostima. Odlični učenici se pohvaljuju, a učenik generacije se ne bira zbog velikog broja veoma dobrih učenika. Zaposleni se nagrađuju materijalnom nadoknadom, čija je visina određena Pravilnikom. Škola njeguje raznovrsne oblike druženja zaposlenih kao što su druženja povodom Dana škole, 8. marta, Nove godine, ispraćaj kolega u penziju itd. Nastavnici se javno pohvaljuju na sjednicama Nastavničkog vijeća.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	40477	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva		X		
13	40482	Podrška nadarenim učenicima/djeci		X		
12	40478	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji		X		
12	40483	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	X			
11	40484	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	X			
10	40485	Zaštita i sigurnost učenika/djece			X	
8	40479	Realizacija edukativnih i preventivnih programa	X			
8	40480	Profesionalna orijentacija		X		
8	40481	Kvalitet rada učeničkog parlamenta		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.61	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40477	Stručni aktivi su utvrdili program rada sa učenicima koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva, a nastavnici izradili planove za sve predmete. Časovi dopunske nastave se organizuju od oktobra. Evidencija o održanim časovima dopunske nastave vodi se u posebnoj svesci, odjeljenjskim knjigama i ličnim bilježnicama nastavnika. Uvidom u pomenutu dokumentaciju dolazi se do zaključka da se dopunska nastava ne održava redovno iz svih predmeta. Uvidom u zapisnike stručnih aktiva i sveske odjeljenjskih vijeća uočava se da se razgovara na temu kako poboljšati uspjeh učenika koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva, ali da ima prostora za unapređenje u segmentu konkretne analize efekata dopunske nastave na postignuća učenika. Zastupljen je savjetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenicima koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva.
40482	Odjeljenska vijeća su utvrdila program rada sa učenicima koji pokazuju interesovanje za pojedina područja. U Školi se identifikuju, prate i podržavaju učenici koji brže napreduju u savladavanju gradiva. Planovi za dodatnu nastavu usvojeni su na sjednicama aktiva paralelno i po istoj proceduri kao i planovi dopunske nastave. Kao i dopunska, i dodatna nastava počinje da se organizuje od oktobra. O održanim časovima dodatne nastave vodi se evidencija u posebnoj svesci, odjeljenjskim knjigama i ličnim sveskama nastavnika. Pedagoško-psihološka služba prati rad nadarenih učenika. Urađen je orijentacioni Plan rada sa nadarenim učenicima, izvršena njihova identifikacija, ali nijesu realizovane dalje aktivnosti. Redovno se organizuju školska takmičenja i kvizovi znanja. Povremeno se ostvaruju rezultati na višim nivoima takmičenja.
40478	Učenici biraju sekcije po principu slobodnog i dobrovoljnog opredjeljenja. U tekućoj školskoj godini formirane su brojne sekcije u skladu sa sklonostima i interesovanjima učenika. Za svaku od sekcija urađen je plan i program rada, određeni su nosioci i vrijeme realizacije. Evidencija o realizovanim slobodnim aktivnostima nalazi se u posebnoj svesci i ličnim bilježnicama nastavnika, a na sjednicama stručnih organa Škole podnose se izvještaji o realizaciji. Zabilježeno je učešće učenika u demokratskim radionicama. Rezultati rada sekcija vidljivi su u raznim segmentima rada Škole. Analiza rezultata upitnika ukazuje na izvjestan stepen nezadovoljstva anketiranih učenika i roditelja negativno izjasnilo u odnosu na navedenu konstataciju iz upitnika, a 17% anketiranih roditelja nije upoznato ovim segmentom rada Škole.
	Preporuke Ispitati uzroke neobaviještenosti i nezadovoljstva učenika i roditelja realizacijom vannastavnih sadržaja koje Škola nudi i preduzeti mjere za unapređenje ovog segmenta rada.
40483	U Školi je Nastavničko vijeće formiralo Stručni tim za praćenje djece sa smetnjama u razvoju koji je za osam identifikovanih učenika sa smetnjama u razvoju uradio individualne razvojne obrazovne planove u skladu sa Zakonom i rješenjem o usmjeranju. Jedan učenik ima teške tjelesne smetnje pa je urađen IROP samo iz fizičkog vaspitanja, a jedna učenica ima smetnje sa sluhom i za nju IROP nije potreban. Tim prati rad ove djece po unaprijed utvrđenom programu i učestvuje u realizaciji predviđenih aktivnosti. O nivou postignuća djece sa posebnim obrazovnim potrebama Tim vodi evidenciju, sačinjava Izvještaj o opravdanosti, cjelishodnosti i ispravnosti usmjeravanja i šalje ga Sekretarijatu za kulturu i sport. Tim održava stalne veze sa roditelima ove djece, sa relevantnim stručnjacima i nadležnim institucijama. Za tri učenika obezbijeđeni su asistenti za inkluzivno obrazovanje. Nastavnici su završili bazične seminare iz oblasti inkluzivnog obrazovanja i raspolažu osnovnim znanjima iz ove oblasti. Po rezultatima sprovedene ankete i komentarima učenika i nastavnika djeca sa smetnjama u razvoju izuzetno su dobro prihvaćena. U septembru protekle školske godine za učenike prvog razreda urađena je procjena govorno-jezičkih sposobnosti, utvrđeno je da njih 57 ima smetnje u izgovoru glasova i da im je potreban logopedski tretman. Obilježava se Svjetski dan osoba sa Daunovim sindromom. Na osnovu analize dokumentacije, rezultata ankete, razgovora sa logopedicom zaključuje se da Škola posvećuje pažnju učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama i da se radi na tome da se oni prijatno osjećaju u školskom ambijentu.
40484	Učenici su blagovremeno upoznati sa svojim pravima i obavezama i Poveljom UN o pravima djeteta na početku školske godine i na časovima odjeljenjskog starješinstva, a o pravima i dužnostima učenika raspravlja se i na prvoj sjednici Učeničkog parlamenta. Prava i dužnosti učenika nalaze se u holu Škole. Svake godine se prigodnim aktivnostima obilježava Dječija nedjelja i Svjetski dan djeteta. O radu i životu Škole učenici se informišu na različite načine: oglasna tabla, odjeljenjske starješine, Učenički parlament, kutija povjerenja, web-sajt, Fejsbuk stranica... Predstavnik učenika ne učestvuje u radu organa Škole kada se raspravlja o

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>pitanjima koja su od interesa za njih, ali je učenicima omogućeno da iskažu svoje mišljenje o radu nastavnika i ostalim pitanjima na različite načine (pedagoško-psihološka služba, odjeljenjski starješina, kutija povjerenja). Škola podstiče i podržava inicijative učenika (kulturne, sportske, posjete ustanovama, institucijama i sajmovima). Pravilnici o načinu i postupku dodjeljivanja pohvala i nagrada i vaspitnim mjerama za učenike primjenjuje se u kontinuitetu, u skladu sa mogućnostima Škole. Najčešći oblici nagrađivanja učenika za postignute rezultate u učenju ili na takmičenju su diploma, knjiga, javna pohvala.</p>
40485	<p>Rezultati ankete sa učenicima i nastavnicima pokazuju da su učenici redovno informisani o svojim pravima i obavezama. Po riječima pedagoškinje, svi zaposleni u Školi u kontinuitetu posvećuju pažnju emocionalnim, zdravstvenim i socijalnim potrebama učenika. Pedagoško-psihološka služba Škole u saradnji sa odjeljenjskim starješinama, upravom Škole, institucijama i organizacijama osmišljeno vodi brigu o svim učenicima preko povezanih programa, edukativnih radionica, tribina, postera i drugih edukativnih materijala, postupaka i aktivnosti. Sistematski se radi na formiranju i razvijanju pozitivnih stavova učenika prema zdravim stilovima života.</p> <p>U Školi je razvijena svijest o težini posljedica nasilnog i zlostavljačkog ponašanja i kontinuirano se radi na podizanju svijesti o problemima nasilja i njegovoj prevenciji, a i blagovremeno reaguje na svaki vid nasilja, u skladu sa Programom prevencije nasilja i diskriminacije učenika. Formiran je i Tim za borbu protiv nasilja, prevenciju nasilja i diskriminaciju učenika. U holu Škole istaknuta su pravila protiv nasilja, a u planu je i vršnjačka edukacija.</p> <p>U cilju zaštite učenika od svih vidova nasilja, u Školi se organizuju i dežurstva učenika i nastavnika, po smjenama. Raspored dežurstva istaknut je na vidnom mjestu. Vodi se i Knjiga dežurstva u kojoj se evidentira svaki ulazak u Školu od strane roditelja i nepoznatih lica, kao i dešavanja u Školi. U Školi postoji produženi boravak za učenike prvog razreda. Sa konstatacijom iz upitnika da se u Školi učenici osjećaju sigurnim i bezbjednim ne slaže se ili se djelimično slaže 26% anketiranih učenika i 23% anketiranih roditelja. Gotovo svi anketirani nastavnici su saglasni da se u Školi sigurnost i bezbjednost učenika redovno prate i analiziraju i da su odnosi na relaciji nastavnik - učenik i učenik - učenik dobri. Međutim, rezultati ankete su nešto drugačiji kod anketiranih učenika i roditelja, kada je riječ o odnosima nastavnika i učenika. Sa konstatacijom iz upitnika da u Školi ne postoje slučajevi omalovažavanja, vrijeđanja i zlostavljanja učenika ne slaže 33,85% anketiranih učenika, a djelimično se slaže njih 16,92%. Sa pomenutom konstatacijom iz upitnika se ne slaže 20,65% i djelimično se slaže 11,96% anketiranih roditelja, a 20,65% roditelja nije upoznato sa ovim segmentom rada Škole. Veliki procenat roditelja (27,47%) se ne slaže ili se djelimično slaže (20,88%) da se nastavnicima jednako odnose prema svakom učeniku. Na pomenutu konstataciju iz upitnika 21,65% učenika je odgovorilo sa „ne slažem se“, a 22,68% sa „djelimično se slažem“. Na konstataciju da svakom učeniku, kada je to potrebno, Škola pruža pomoć 10,87% roditelja je odgovorilo sa „djelimično se slažem“, 7,61% sa „ne slažem se“, 36,96% sa „ne znam“. Da razgovaraju sa nastavnicima kada su zbog nečega zabrinuti djelimično se slaže 17,95% i ne slaže se 26,67% anketiranih učenika.</p> <p>Na osnovu rezultata ankete može se zaključiti da u Školi ima slučajeva nepovjerenja i nepoštovanja nastavnika prema učenicima, te da okruženje za nastavu i učenje nije u potpunosti zasnovano na povjerenju i poštovanju ličnosti učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Potrebno je da uprava Škole kroz samoevaluaciju, dosljedno i kritički na stručnim organima ispita sve slučajeve nepovjerenja i nepoštovanja između nastavnika i učenika kako bi se obezbijedilo okruženje za nastavu i učenje zasnovano na povjerenju i poštovanju ličnosti učenika i međusobnom povjerenju i poštovanju učenika i nastavnika.</p>
40479	<p>Škola radi na promovisanju odgovornog ponašanja učenika, razvijanju pozitivnih stavova preko edukativnih i preventivnih programa protiv bolesti zavisnosti. Kroz izbor predmeta Zdravi stilovi života razgovara se o temama koje su u vezi sa zaštitom zdravlja. Napravljen je i Plan i program zaštite reproduktivnog zdravlja sa seksualnim obrazovanjem i prevencijom seksualno prenosivih bolesti. U cilju podizanja svijesti učenika o značaju životne sredine u Školi se realizuju raznovrsne aktivnosti u okviru Ekološke sekcije. Realizuje se i edukacija u vezi sa zaštitom ljudskih prava. Svake godine obilježava se Svjetski dan borbe protiv trgovine ljudima i Međunarodni dan mira. Pedagoškinja Škole ima urednu dokumentaciju o svim realizovanim aktivnostima. Upitnici u visokom procentu pokazuju da Škola vodi brigu o zaštiti učenika od nuđenja ili upotrebe droga, alkohola i drugih opojnih sredstava.</p>
40480	<p>Stručni saradnici u kontinuitetu doprinose informisanju učenika u vezi sa daljim školovanjem. Škola ima Godišnji program rada profesionalne orijentacija za učenike svih razreda, a formiran je i Tim za profesionalnu orijentaciju sa ciljem da učenicima pruži informacije u vezi sa njihovim profesionalnim razvojem u skladu sa sklonostima učenika. Tokom protekle školske godine realizovane su brojne aktivnosti u vezi sa profesionalnom orijentacijom svih učenika: ispitivanje početne motivacije za zanimanje, rad na razvijanju profesionalnih aktivnosti, rad na osamostaljivanju pri iskazivanju sopstvenih sposobnosti, razgovor o značaju sticanja, razvijanja i usavršavanja radnih navika, rad na razumijevanju učenja kao radne aktivnosti, identifikacija interesovanja kod učenika. U IX razredu sprovedena je anketa kao uvod za uviđanje značaja usklađenosti profesionalnih interesovanja i učeničkih sposobnosti za pravilnu odluku o izboru zanimanja. Posebne radionice bile su posvećene ispitivanju interesovanja učenika za konkretno zanimanje kojim bi se u budućnosti bavili i analiziran je način na koji da se taj cilj ostvari. Pored ovih aktivnosti, posebna pažnja posvećena je djeci sa posebnim obrazovnim potrebama u završnom razredu, kroz pružanje psihosocijalne podrške u izboru budućeg zanimanja. Odjeljenjske starješine ne vode portfolia o učenicima na osnovu kojih daju preporuke u vezi sa nastavkom školovanja. Rezultati upitnika pokazuju da se izvjestan procenat anketiranih učenika i roditelja ne slaže da postoji organizovana podrška prilikom odlučivanja o daljem školovanju učenika.</p>
40481	<p>Učenički parlament ima svoj Plan rada i sjednice Parlamenta se redovno održavaju u vidu radionica i dogovora oko obilježavanja važnih datuma. Zapisnici se vode uredno. Međutim, posao zapisničara obavljaju pedagoškinja i psihološkinja Škole. Na sjednicama Parlamenta, izuzev radionica i obilježavanja važnih datuma, ne razmatra se mnoga pitanja koja su od značaja za život i rad Škole. Ovakvim načinom vođenja Učeničkog parlamenta ne dolazi do izražaja samostalnost, inovativnost i inicijativnost učenika. Predstavnici Parlamenta ne učestvuju u radu školskih organa. Nije ostvarena saradnja sa učeničkim parlamentima drugih Škola.</p> <p>Preporuke</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	<p>Na sjednicama Parlamenta razmatrati sve teme koje su od značaja za učenike.</p> <p>Rad Parlamenta organizovati tako da do izražaja dođe samostalnost, inovativnost i inicijativnost učenika.</p> <p>Potrebno je da zapisnike sa sjednica Učeničkog parlamenta vodi učenik.</p> <p>Razmatrati saradnju sa učeničkim parlamentima drugih škola.</p>

Prosvjetni nadzornik: Nataša Rašović

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
31	40486	Saradnja sa roditeljima	8	X		
26	40487	Aktivnost Savjeta roditelja	3		X	
24	40488	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	9	X		
19	40489	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	7		X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.75	UGLAVNOM USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40486	<p>Jedan segment Godišnjeg plana rada Škole odnosi se na saradnju sa roditeljima, a poboljšanje saradnje između porodice i Škole je jedan od ciljeva u Razvojnem planu. Prema GPRŠ, saradnja sa roditeljima će se realizovati putem organizovanja individualnih razgovora o napredovanju i ponašanju učenika u porodici i Školi, problemima i teškoćama u njihovom psihofizičkom i socijalnom razvoju, putem održavanja roditeljskih sastanaka, kao i preko Savjeta roditelja. U vezi sa pravdanjem izostanaka, određenim molbama i obavještenjima, Škola planira i praktikuje pismene kontakte. Škola vodi i svakodnevnu detaljnu evidenciju u slučaju odlaska učenika iz škole tokom nastave, kada praktikuje da odmah obavijesti roditelja i u dogovoru sa njim preduzme dalje korake. Škola takođe ima u planu organizovanje grupnih razgovora sa roditeljima onih učenika koji imaju iste ili slične poteškoće u učenju i ponašanju i ovo je jedan od zadataka odjeljenjskog starješine, u saradnji sa stručnim saradnicima. Godišnjim planom rada Škole planirano je održavanje pet roditeljskih sastanaka za ovu školsku godinu. O održanim roditeljskim sastancima postoji evidencija u odjeljenjskim knjigama. Škola ima raspored individualnih konsultacija sa predmetnim nastavnicima i odjeljenjskim starješinama. Za sve aktivnosti kao što su izleti, ekskurzije, sistematski pregledi i slično, Škola pojedinačno traži saglasnost roditelja, odnosno pojedinačno ih informiše. Rezultati ankete, sprovedene među roditeljima, ukazuju da su roditelji u najvećem broju zadovoljni redovnim i detaljnim informisanjem o postignućima svoje djece i organizovanjem roditeljskih sastanaka.</p>
40487	<p>Savjet roditelja postoji u Školi i djeluje prema Poslovniku o radu Savjeta roditelja od 04.03.2010. godine. Okvirni plan rada ovog tijela dat je u Godišnjem planu rada Škole. Postoji evidencija u elektronskoj formi o aktivnostima, odnosno održanim sjednicama. Prošle školske godine, prema pregledanoj dokumentaciji, Savjet je održao pet sjednica, a ove školske godine za sada dvije. Međutim, brojni su dokazi koji govore u prilog tome da Savjet roditelja svoje aktivnosti ne planira i ne realizuje na adekvatan način. Zapisnici se vode isključivo u elektronskoj formi, pa dolazi do grešaka (unese se novi dnevni red, a tok sjednice ostane od prethodnog zapisnika). Na nekoliko sjednica nije bilo kvoruma, što dosta govori o odnosu članova Savjeta prema sjednicama. Eventualne inicijative ili predlozi Savjeta roditelja proističu po pravilu iz ličnog iskustva pojedinačnih predstavnika, a nijesu usmjerene na ukupno i sistemsko unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog procesa u Školi. Godišnji plan rada Škole za prošlu školsku godinu nije razmatran, a za ovu školsku godinu je ovo pitanje bilo uvršteno na dnevni red sjednice od 12.10.2017. godine, ali izostaje evidencija o tome da li je ovo pitanje tokom same sjednice i razmatrano. Za prošlu školsku godinu Savjet je svoj plan rada usvojio tek početkom marta, a takođe su postojale i nejasnoće u vezi sa izborom predstavnika roditelja u Školski odbor. Prošle školske godine Savjet je na jednoj od sjednica (08.12.2016) razmatrao pitanje „raspodjele sredstava od prošlog saziva“, što je nejasno, jer Poslovnik o radu Savjeta roditelja ne reguliše postupak i svrhu prikupljanja sredstava Savjeta roditelja, kao ni raspolaganje ovim sredstvima. U prilogu posljednje održane sjednice Savjeta (29.12.2017) nalazi se i novi Poslovnik o radu sa datumom 21.12.2017. godine, ali nije potpisan i ne postoji evidencija o njegovom predlaganju, razmatranju i usvajanju. Gotovo polovina anketiranih roditelja je na tvrdnju iz upitnika „Upoznat sam sa odlukama i zaključcima Savjeta roditelja“ odgovorilo „ne slažem se“ ili „ne znam“, što govori o lošem protoku informacija između roditelja-predstavnika u ovom tijelu i ostalih roditelja.</p>
	<p>Preporuke</p> <p>Rad Savjeta roditelja uskladiti sa Statutom i Poslovnikom o radu. Pitanja iz nadležnosti Savjeta roditelja rješavati blagovremeno. Poboljšati informisanost roditelja o radu i aktivnostima Savjeta roditelja.</p>
40488	<p>Godišnji plan rada Škole, između ostalog, sadrži i Plan saradnje sa lokalnom zajednicom. Škola ostvaruje saradnju sa raznim ustanovama u lokalnoj i široj zajednici, kao i sa organima lokalne uprave. Među njima su Ministarstvo prosvjete, Zavod za školstvo, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Ispitni centar, Centar za socijalni rad, Sekretarijat za rad, mlade i socijalno staranje, Dom zdravlja, MUP. Takođe, Škola saraduje i ima zajedničke aktivnosti sa drugim osnovnim i srednjim školama. Redovno se ažurira Facebook stranica Škole, preko koje se učenici, roditelji i lokalna zajednica mogu upoznati sa svim važnijim dešavanjima u Školi, a takođe je redovno ažurirana i internet stranica, na kojoj su između ostalog istaknuti i određeni školski dokumenti. Tokom prošle školske godine Škola je otpočela saradnju sa Osnovnom školom „Pesnica“ iz Maribora, Slovenija.</p>
40489	<p>Škola nastoji da putem različitih zajedničkih aktivnosti roditelje učenika uključi u obrazovno-vaspitni proces. Roditelji učestvuju u radionicama i drugim aktivnostima koje Škola organizuje prilikom ukrašavanja i oplemenjavanja školskog prostora i pomoći u izradi rukotvorina u svrhu obilježavanja značajnih datuma (Nova godina, Dani preduzetništva, humanitarne akcije, Dan jabuke i slično). Škola angažuje roditelje i prilikom pripremanja književnih večeri, a važna je i tehnička pomoć i podrška roditelja (obezbjedjivanje prostora za održavanje određenih manifestacija). Praksa je da se povremeno roditelji okušaju u ulogi predavača, kada je riječ o različitim zanimanjima, a takođe je predavanje o sigurnom internetu za učenike, nastavnike i roditelje održao jedan roditelj-ekspert u ovoj oblasti. Ipak, na inicijativu Škole da i roditelji uzmu učešća u nekim konkretnim radovima na uređenju školskog dvorišta, roditelji se nijesu odazvali. Rezultati ankete sprovedene među roditeljima pokazuju da je veiki broj roditelja koji nijesu informisani o angažovanosti roditelja u kreiranju slobodnog dijela programa ili o tome da su aktivnosti Škole prepoznate u lokalnoj i široj zajednici.</p>

6.1. Nastava i učenje.

6.1.1. Razredna nastava

Prosvjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović

6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 31

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 8

Posjećena odjeljenja: II-3, III-3, III-6, IV-2, IV-1, IV-3, V-1, V-3

Broj posjećenih časova: 8

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta koef.

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	40490	Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	40491	Planiranje nastave	7		X		
11	40492	Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40493	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40494	Ocjenjivanje	7		X		
9	40495	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40496	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40497	Dopunska nastava	8		X		
5	40498	Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.10	USPJEŠNO			

Br. ind. Obrazloženje

40490 Nastavnice koje realizuju nastavu uglavnom su sa velikim radnim iskustvom u ovoj Školi. Na posjećenim časovima preovladavao je frontalni oblik rada i dijaloška metoda, koji su bili većinom odgovarajući u odnosu na ishode časova. Dinamiku većine časova povećala je upotreba nastavnih listića, demonstracija predmeta i postupaka, kao i korišćenje pripremljenih panoa. Aktivnosti učenika bile su zanimljive ali su na časovima na kojima su ishodi bili u vezi sa doživljajem, tumačenjem ili razumijevanjem teksta (umjetničkog ili neumjetničkog) bile samo u jednom dijelu časa povezane sa radom na tekstu. Kako se radi većinom o iskusnim nastavicama, atmosfera na časovima bila je radna, podsticajna i opuštana, odnos sa učenicima prijateljski i blagonaklon. Bilo je primjera da su objašnjenja (novih pojmova ili manje poznatih riječi i izraza) i pitanja bila nedovoljno precizna i jasna, što je zbujujuće djelovalo na učenike. Ostvarenost ishoda časa nije provjerena na svim časovima. Časovi su zaokruženi u metodičku cjelinu na uspješan način na većini časova.

Preporuke

Prilikom realizacije aktivnosti na času više voditi računa o tome da u glavnom dijelu budu zastupljene aktivnosti koje se direktno odnose na ishode časa.

40491 Godišnji planovi rada urađeni su na vrijeme i u skladu sa novim Predmetnim programom. Planovi sadrže potrebne elemente. Tabela sa podjelom časova na oblasti (jezik, književnost) nije data u svim planovima. U nekim planovima urađene su i aktivnosti učenika koje nije neophodno planirati na godišnjem nivou već u dnevnim pripremama. Planirani su časovi koji se odnose na saradnju sa lokalnom zajednicom. Ima primjera da su ishodi učenja dosta slobodno formulisani i daleko od ishoda iz Predmetnog programa (učenik željno istražuje nove stvari, završava sve što započne čak i ako od prve ne uspije...). Takođe u obaveznim pojmovima i sadržajima pojavljuju se pojmovi koji nijesu previđeni Predmetnim programom (upornost, strpljenje, istrajnost, empatija...). Osvrt na realizaciju planova redovno se daje.

Preporuke

Na sastancima Aktiva razmatrati novi Predmetni program. Prilikom planiranja obrazovno-vaspitnih ishoda, ishoda učenja i obaveznih pojmova i sadržaja držati se okvira Predmetnog programa.

40492 Nastavnice su imale pripreme za posjećene časove. Kako se radi o nastavicama sa velikim radnim iskustvom, koriste i starije pripreme koje prilagođavaju. Pripreme su urađene na formularu, sadrže obrazovno-vaspitne ishode, ishode učenja, tok časa kroz aktivnosti, pitanja, primjere, korake i sl. Ima primjera da su pripreme napisane samo u osnovnim tezama, bez detaljnije razrade. Pojednim pripremama nedostaje metodička aparatura (metode, oblici rada, nastavna sredstva...). Osvrt na realizaciju priprema daje se povremeno.

Preporuke

Pripreme raditi kroz aktivnosti učenika, vodeći računa o različitim nivoima zahtjeva.

40493 Škola raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U većini učionica instalirani su televizori i DVD plejeri. U popodnevnoj smjeni, kada se realizuje nastava za odjeljenja razredne nastave (osim za prvi razred), postoji stalna mogućnost korišćenja dvije informatičke učionice sa po 18 kompjutera i internet konekcijom. Takođe, nastavnicima su na raspolaganju tri školska laptopa i dva projektora. Ove mogućnosti nastavnice razredne nastave ne koriste često u nastavi ovog predmeta. Uglavnom se koriste štampani materijali, nastavni listići, različita vježbanja, pano i osnovna nastavna sredstva. Odobreni udžbenici redovno se koriste. Nastavnice ove Škole bile su uključene u obuku za korišćenje DAISY čitanki (IV, V razred) ali u evidencijama nema podataka o redovnom korišćenju

Br. ind.	Objasnenje
	<p>ovog resursa u nastavi. Na jednom od posjećenih časova (V-1) u uvodnom dijelu efikasno je korištena savremena tehnologija.</p> <p>Preporuke</p> <p>Češće koristiti savremena sredstva za ostvarivanje različitih ishoda iz oblasti jezika i književnosti (prezentacije, audio, video snimke, fotografije, vježbanja) i za ostvarivanje korelacije sa ostalima predmetima.</p> <p>Češće koristiti DAISY čitanke u nastavi književnosti.</p> <p>Smanjiti upotrebu dodatnog štampanog materijala u sveskama učenika.</p>
40494	<p>Učenici su ocijenjeni u skladu sa zakonskim normama. U prvom ciklusu ocjenjuje se odgovarajući broj ciljeva a u IV i V razredu ocjenjuju se usmeni odgovori učenika, kontrolni i pismeni zadaci. Kontrolnim zadacima nedostaje više vježbanja iz oblasti rada na neumjetničkom tekstu. Sveske učenika su sadržajne, pregledaju se povremeno. Ima primjera da se domaći zadaci i vježbanja u sveskama ne ispravljaju i ne vrednuju. I pored redovnosti i raznovrsnosti ocjenjivanja, zapaža se da su ocjene učenika visoke u odnosu na pokazano znanje na posjećenim časovima. Pogotovo su zabrinjavajući podaci da je na eksterno-internom ocjenjivanju učenika šestog razreda samo 27% učenika potvrdilo ocjenu, da je samo jedan učenik/učenica dobio odličnu ocjenu (školskih petica bilo je 62), kod 48% učenika ocjena je bila manja za jednu ocjenu u odnosu na školsku a kod 27% učenika ocjena na eksterno-internetnoj provjeri znanja je za dvije niža od školske. Ovi podaci odnose se u istoj mjeri na nastavnike razredne i predmetne nastave s obzirom na to da provjera obuhvata kompletan drugi ciklus a da u tek u VI razredu nastavu realizuju nastavnici predmetne nastave. U svesci aktiva razredne nastave (pojedinačni aktivni od prvog do petog razreda) nije zabilježeno razmatranje kriterijuma ocjenjivanja kao ni detaljnija kritička analiza postignuća učenika. Nastavnice vode ličnu evidenciju postignuća učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Češće pregledati i vrednovati domaće zadatke i vježbanja u učeničkim sveskama.</p> <p>U okviru rada stručnih aktivna baviti se uspostavljanjem jasnijih kriterijuma ocjenjivanja, analizom postignuća učenika i razmatranjem objektivnosti ocjenjivanja. Pratiti postignuća učenika iz ovog predmeta u starijim razredima, posebno šestom. Prilikom uspostavljanja kriterijuma ocjenjivanja, posebno za za V razred, ostvariti saradnju sa Aktivom crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti.</p>
40495	<p>Učionice koje se koriste za realizaciju razredne nastave u prijedpodnevnoj smjeni koriste učenici starijih razreda. Učionice su uredne i dječimično uređene različitim edukativnim materijalima predmetne nastave i, u manjoj mjeri, razredne nastave. U skoro svakoj učionici predviđen je poseban prostor za izlaganje radova ovih učenika. Pojedine nastavnice radove učenika izlažu u holu ispred učionice. Za stvaranje podsticajnijeg ambijenta za učenje objektivno ne postoje veće mogućnosti.</p>
40496	<p>Stručni aktivni formirani su po razredima i imaju godišnje planove rada, sa potrebnim elementima. Rad stručnih aktivna „pokriva“ i domen rada odjeljenjskih vijeća pa su u radu zastupljena više organizaciona pitanja nego stručna. U zapisnicima se uglavnom nabraja šta je sve realizovano i šta se planira uraditi. Analizi uspjeha učenika nedostaje kritički osvrt, uglavnom se konstatuje da su nastavnici zadovoljni uspjehom. Ogladni časovi se planiraju ali u zapisnicima nema evidencije o održanim časovima (zapažanja o času), ni hospitacijama unutar aktivna. Inicijativa za nabavku potrebnih nastavnih sredstava zabilježena je u svesci Aktivna četvrtog razreda u vidu konstatacije da se „nastavnici sami snalaze“. Sastanci aktivna redovno se održavaju.</p> <p>Preporuke</p> <p>U radu aktivna češće razmatrati probleme ocjenjivanja i raditi analizu uspjeha učenika (kriterijumi, objektivnost, ujednačavanje, praćenje uspjeha).</p> <p>Redovno organizovati ogledne časove i hospitacije između kolega u aktivima i evidentirati ih u zapisnicima.</p> <p>Na početku školske godine inicirati nabavku potrebnih nastavnih sredstava.</p>
40497	<p>Urađeni su planovi rada dopunske nastave. Broj održanih časova je različit – u pojedinim odjeljenjima realizacija je počela tek sredinom novembra, a ima i odjeljenja u kojima je održan veliki broj časova. Časovi se uglavnom održavaju iz matematike i ovog predmeta, naizmjenično ili u skladu sa potrebama učenika.</p>
40498	<p>Urađeni su planovi rada dodatne nastave za sve razrede. Broj održanih časova je različit – u pojedinim odjeljenjima realizacija je počela tek sredinom novembra, a ima odjeljenja u kojima je održan veliki broj časova. Časovi se uglavnom održavaju iz matematike i ovog predmeta, naizmjenično ili u skladu sa potrebama učenika. Učenici koji su više zainteresovani za predmet uključeni su u pripremanje različitih školskih manifestacija koje se redovno organizuju.</p>
<p>Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić</p>	
<p>6.1.1.2. Fizičko vaspitanje</p>	
<p>Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 31</p>	
<p>Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 7</p>	
<p>Posjećena odjeljenja: IV-5, IV-6, II-5, III-2, III-4, III-5, II-1</p>	
<p>Broj posjećenih časova: 7</p>	

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40499	Organizacija nastave/učenja na času	5		X	
11	40500	Planiranje nastave	5		X	
11	40501	Pisane pripreme za čas	6	X		
11	40502	Upotreba nastavnih sredstava	7	X		
10	40503	Ocjenjivanje	6	X		
9	40504	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5		X	
8	40505	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	40506	Dopunska nastava				
5	40507	Dodatna nastava				
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			5.66	UGLAVNOM USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40499	Nastava u nižim razredima, prvi ciklus, dominantno se odvija u učionici. Ciljeve nastave fizičkog vaspitanja nemoguće je ostvariti u takvom prostoru. Ali bez obzira na materijalno-tehnička ograničenja, nastavnice razredne nastave, svojom kreativnošću i posvećenošću uspijevaju da animiraju učenike za realizaciju sadržaja koji su manje složeni i ne zahtijevaju veliki prostor. Aktivnosti su posredno usaglašene sa programom, i djelimično su ostvarene. Preporuke U učionici organizovati aktivnosti koje proističu iz tematske oblasti Moje tijelo i ja i oblasti Zdrave navike.
40500	Sve nastavnice imaju Godišnji plan i program rada uglavnom usaglašen sa Predmetnim programom, ali ne i sa materijalno-tehničkim uslovima u kojima se nastava izvodi. Planom nije jasno definisana preraspodjela fonda časova po tematskim oblastima, pa je teško naslutiti na koji način će se ostvariti očekivani obrazovni ishodi. Obrazovne ishode treba usaglasiti na nivou dva Aktiva, predmetne i razredne nastave i na nivou ciklusa. Planirane aktivnosti se djelimično realizuju predviđenom dinamikom. Preporuke Da bi se obezbijedila vertikalna povezanost očekivanih ishoda učenja, neophodno je vršiti planiranje na nivou dva aktiva, predmetne i razredne nastave.
40501	Sve nastavnice imaju pripreme za posmatrane časove. Pripreme su didaktičko-metodički osmišljene na tradicionalan način. Pripreme imaju jasnu strukturu. Kroz pripreme se uvijek ne uočava da se vodi računa o različitosti kod učenika. Za pripremanje nastavnice koriste stručnu literaturu, internet i druge izvore. Planirano je djelimično realizovano zbog ograničenih prostornih kapaciteta.
40502	Škola djelimično raspolaže potrebnim nastavnim sredstvima i stručnom literaturom. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva za realizaciju planiranih ciljeva.
40503	Ocjenjivanje postignuća učenika obavlja se redovno, ali nije rezultat sistematskog praćenja jasno definisanih indikatora i usaglašenog kriterijuma. Razlike u kriterijumu ocjenjivanja kod različitih nastavnica su neznatne. Uglavnom se primjenjuje formativno i sumativno ocjenjivanje. U Školi se poštuje dogovoreni način informisanja o postignućima učenika sa kojim su upoznati svi roditelji i učenici. Preporuke Jasno definisati indikatore koji se prate i način na koji se ocjenjuju.
40504	Obrazovno-vaspitni proces se odvija najčešće u učionici, povremeno u sali za fizičko vaspitanje i na sportskim terenima. Prostor ne zadovoljava programom definisane standarde i znatno otežava realizaciju programskih sadržaja. Nastavnici sami ili u saradnji sa učenicima izrađuju nastavna sredstva. Nastavnice pokreću inicijativu za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju ishoda. Preporuke Sagledati mogućnost revizije rasporeda kako bi razredna nastava imala dostupniju salu za fizičko vaspitanje.
40505	Stručni aktivni formirani su po razredima i imaju godišnje planove rada, sa potrebnim elementima. Rad stručnih aktiva „pokriva“ i domen rada odjeljenjskih vijeća pa su u radu zastupljena više organizaciona pitanja nego stručna. U zapisnicima se uglavnom nabrja šta je sve realizovano i šta se planira uraditi. Analizi uspjeha učenika nedostaje kritički osvrt, uglavnom se konstatuje da su nastavnici zadovoljni uspjehom. Ogladni časovi se planiraju ali u zapisnicima nema evidencije o održanim časovima (zapažanja o času), ni hospitacijama unutar aktiva. Inicijativa za nabavku potrebnih nastavnih sredstava zabilježena je u svesci aktiva četvrtog razreda u vidu konstatacije da se „nastavnici sami snalaze“. Sastanci aktiva redovno se održavaju.

Prosvjetni nadzornik: Milica Čabarkapa

6.1.1.3. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 31

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 7

Posjećena odjeljenja: II-4, II-6, III-1, IV-4, V-3, V-4 i V-6

Broj posjećениh časova: 7

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40508	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40509	Planiranje nastave	8		X		
11	40510	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40511	Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40512	Ocjenjivanje	8		X		
9	40513	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40514	Rad Stručnog aktiva	6		X		
5	40515	Dopunska nastava	7		X		
5	40516	Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.81	USPJEŠNO			

Br. ind.	Opis
40508	<p>U uvodnom dijelu posjećenih časova uspješno je izvršena emocionalna-motivaciona ili/i saznanja, priprema učenika za rad i istaknut cilj nastave/učenja. Dominira primjena aktivne nastave/učenja u funkciji uspješne realizacije postavljenih ciljeva, odnosno planiranih ishoda učenja. Nastavnice su uglavnom precizne, dinamične i djeluju motivaciono, insistiraju na razvijanju i oblikovanju različitih intelektualnih operacija i matematičkih sposobnosti učenika i razvijanju praktičnih vještina (korišćenje trougaonika i šestara). Pitanja i uputstva upućena učenicima su, uglavnom, blagovremena, jasna, precizna, podsticajna, ciljno formulisana i u funkciji usvajanja i povezivanja programskih sadržaja. Nastavnice pokazuju razumijevanje i prilagođavaju tempo rada mogućnostima učenika, podstiču njihovu samostalnost i saradnički odnos u grupi. Izbor nastavnih sadržaja je veoma pogodan za usvajanje i proširivanje znanja učenika. Često se radi na usvajanju i primjeni računskih operacija i njihovih zakona za rješavanje pojedinih zahtjeva i tekstualnih zadataka povezanih sa svakodnevnim realnim situacijama.</p> <p>Učenici prihvataju aktivnosti na času, aktiviraju ranije stečena znanja i iskustva i, u skladu sa svojim mogućnostima, uglavnom brzo, tačno i vješto izvršavaju tražene aktivnosti i primjenjuju stečena znanja istog i prethodnih obrazovno-vaspitnih ishoda za rješavanje praktičnih zadataka, pokazujući zavidan stepen znanja i samostalnosti. Povratna informacija je prisutna u svakom dijelu procesa nastave. Učenici se pravilno usmjeravaju i pohvaljuju za napore i postignuća. Prepoznati su zahtjevi učenja učenika sa posebnim potrebama i na njih je adekvatno odgovoreno (IROP za učenika u V-3).</p> <p>Racionalna kombinacija oblika i metoda rada, izbor i realizacija aktivnosti učenika, učinili su učenje efektivnim i efikasnim, tako da su planirani ishodi učenja u veoma dobroj mjeri i ostvareni. Osnovni elementi nastavnog časa su dobro sagledani i od njih je oblikovana cjelina.</p>
40509	<p>Godišnje planiranje rada je, osim za treći razred (142 časa) urađeno za 34 sedmice, odnosno 136 časova. Planovi po razredima imaju različitu formu. U planu za treći razred nedostaje tabelarni prikaz obrazovno-vaspitnih ishoda sa brojem časova za njihovu realizaciju, a u godišnjem planu za četvrti razred nazivi obrazovno-vaspitnih ishoda su naslovljeni kao nastavne oblasti i nije dat broj časova za njihovu realizaciju. Inače, u svim planovima obrazovno-vaspitni ishodi raspoređeni su po mjesecima, a za njihove ishode učenja određen je redni broj časa, pojmovi/sadržaj i korelacija, sa naznačenim predmetima i međupredmetnim temama. Formulacija ishoda učenja je ili istovjetna sa onom u Predmetnom programu, ili je specifikovana odgovarajućim sadržajima (II razred). Časovi koji su posvećeni lokalnoj zajednici, preduzetničkom učenju i učenju za održivi razvoj u godišnjim planovima su posebno označeni. Planiranje ishoda učenja, odnosno odgovarajućih sadržaja za drugi, treći i četvrti razred je po udžbeniku, što znači da se obrazovno-vaspitni ishodi presijecaju ili je njihov redosljed promijenjen. Dinamika realizacije je u skladu sa planiranjem, pa nastavnice rijetko pišu osvrt o realizaciji.</p>
40510	<p>Nastavnice redovno pišu pripreme/scenarija za neposredno izvođenje časa. U svim pripremama istaknuti su ishodi učenja. U pripremama nastavnice u IV-4 precizno su određene relevantne aktivnosti učenika za dostizanje planiranog ishoda učenja, a u pripremama drugih nastavnica date su 2-3 relevantne aktivnosti, a ostale su u okviru tri koraka, kojima je prikazan tok časa, uglavnom date uopšteno ili u kombinaciji sa aktivnostima nastavnica (rješavaju zadatke uz detaljnu analizu, zadatke analiziramo, komentarišemo rješenja, zapisujemo na tabli). U koracima su prikazane i proceduralne aktivnosti nastavnica (analiza domaćeg zadatka, formiranje grupa, korišćenje didaktičkog materijala i uputstava za rješavanje matematičkih zadataka). Sastavni dio priprema su nastavni listići sa različitim sadržajima, zadacima, didaktičkim rješenjima, slikovnim i motivirajućim aplikacijama iz realnog života, za čiju je realizaciju bilo potrebno izvršiti niz različitih aktivnosti, računskih operacija i vještina. Pri realizaciji planiranog, ciljevi i ishodi učenja su veoma dobro povezani sa relevantnim aktivnostima učenika potrebnim za njihovo ostvarivanje.</p> <p>Osvrt o realizaciji planiranog rijetko se piše i uglavnom je u formi konstatacije "realizovano".</p> <p>Preporuke</p> <p>Raditi pripreme za časove u kojima će jasno biti istaknuti obrazovno-vaspitni ishodi, ishodi učenja, aktivnosti učenika, nastavni-matematički zadaci sa sadržajima i didaktičko-metodičkim razradama, korelacija i osvrt na realizaciju (može i oblici rada, nastavne metode, nastavni materijal).</p>
40511	<p>Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima, nastavnim pomagalicama i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. U učionicama se uglavnom nalaze TV prijemnici, CD-plejeri, projekciono platno, pribor za crtanje, modeli geometrijskih tijela, plakati... Na posjećenim časovima nastavnici su koristi raspoloživa nastavna sredstva i pomagala i raznovrstan odgovarajući didaktički materijal (nastavni listići, plakati, pribor za crtanje, krede u boji, zadaci u formi stripa, ukrštenice, slagalice, strelice za gađanje u metu, kartonska «torta», PPT prezentacija). U nastavi se</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	koriste odobreni udžbenici uz upotrebu odgovarajuće dodatne literature. Primjena računara i prateće opreme u nastavi je povremena.
40512	Ocjenjivanje je redovno, blagovremeno, raznovrsno i jasno. Nastavnice kombinuju metode provjeravanja znanja i različite tehnike ocjenjivanja (usmeno i pisano provjeravanje, domaći zadaci, aktivnosti na času itd). Učenici redovno rade domaće zadatke. Sveske učenika povremeno se pregledaju, dosta su uredne i pregledne. Aktivnosti i postignuća učenika se uspješno i redovno prate, provjeravaju i vrednuju. Sve nastavnice imaju odgovarajuće evidencije, koje se uglavnom razlikuju po razredima. Nastavnice bilježe postignuća učenika, uglavnom po klasifikacionim periodima, obrazovno-vaspitnim ishodima ili njihovim segmentima i načinima provjere. Pojedine nastavnice u napomeni bilježe i zapažanja iz afektivnog i psihomotornog domena znanja učenika. Ocjene date u odjeljenjskim knjigama odgovaraju pokazanom znanju učenika na času. Prosječna ocjena i procenat prelaznosti u posjećenim odjeljenjima II ciklusa na kraju II klasifikacionog perioda su 3,81 (98,18%) i kreću se od 3,46 (96,78%) u IV-4 do 4,32 (95,45%) u V-3, a na drugom pisanom zadatku su 3,04 (73,61%) i kreću se od 2,53 (57,69%) u V-6 do 3,85 (95,24%) u V-3. Upoređivanjem odgovarajućih prosječnih ocjena i procenta prelaznosti sa prvog i drugog pisanog zadatka, primjetan je značajan pad prosječnih ocjena i procenta prelaznosti (u V-4 sa 4,88 (100%) na 2,88 (72%) i V-6 sa 3,81(96,15%) na 2,53 (57,69%)), iako su postavljeni zadaci po odjeljenjima na oba pisana zadatka bila iste težine, sa izdiferenciranim zadacima i usaglašenim kriterijumom ocjenjivanja. U odjeljenju V-3 nije bilo značajnih odstupanja (sa 4,14 (95,24%) na 3,85 (95,24%)).
40513	U učionicama ima malo ili nema uopšte plakata sa sadržajima iz matematike koji podržavaju dosadašnji proces učenja. Solidan je broj plakata i panoa iz drugih predmeta i uglavnom dječjih, likovnih radova. Prostor za nastavu i učenje matematike nije u dovoljnoj mjeri podsticajan i ne predstavlja saznanj izvor znanja, bez udžbenika. Odjeljenje V-3 nastavu izvodi u učionici IX-1, koja ima više plakata i panoa sa matematičkim sadržajima i koji podržavaju proces učenja u IX razredu. Sve nastavnice su za potrebe učenja/nastave osmislile, uradile ili donijele odgovarajući raznovrstan didaktički materijal (nastavni listići, plakati, aplikacije, prezentacije...) i time doprinijele savladavanju zahtjeva savremene nastave. Nastavnice redovno posredstvom aktiva dostavljaju specifikaciju nastavnih sredstava i pomagala potrebnih za realizaciju obrazovnog programa. Preporuke Učionički ambijent obogatiti plakatima i panoima sa bazičnim matematičkim sadržajima, koji će biti istaknuti na vidnom mjestu u učionici, kako bi ona bila ugodno, i estetski i saznanjno podsticajno mjesto za nastavu i učenje.
40514	Aktiv razredne nastave podijeljen je na Aktive po razredima. Svaki od Aktiva ima svoju svesku zapisnika. Planovi rada dati su po mjesecima i uglavnom sadrže potrebne elemente. Poslije klasifikacionih perioda po odjeljenjima i na nivou razreda tabelarno je prikazan opšti uspjeh, prosječna ocjena odjeljenja i procenat prelaznosti. Aktivi ne prikazuju postignuća učenika po predmetima, pa i ne rade ni kvalitativnu analizu, a poslije drugog klasifikacionog perioda vrše upoređivanje prosječnih ocjena i procenta prelaznosti na nivou razreda sa prethodnim klasifikacionim periodom. Na sastancima se razmatraju stručna pitanja (upotreba savremenih metoda i oblika rada, korelacija među predmetima, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, organizacija i realizacija dopunske i dodatne nastave, rad sa učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama, identifikacija postojećih i potrebnih nastavnih sredstava, organizacija škole u prirodi...). Aktivi paniraju realizuju i analiziraju školska takmičenja-kvizove znanja među odjeljenjima jednog razreda (integrisano gradivo razreda). Aktivnosti kojima se daje doprinos profesionalnom razvoju nastavnika realizuju se u okviru Dana PRNŠ (radionice, predavanje, okrugli sto, prezentacije). Za ovu školsku godinu aktivni nijesu planirali ugledne časove i hospitacije nastavnika kod nastavnika. Ove školske godine aktivni su održali po sedam sjednica, a prethodne školske godine po jedanaest. Preporuke Na nivou Aktiva na kraju svakog klasifikacionog perioda raditi kvantitativno-kvalitativnu analizu postignuća učenika po predmetima, na nivou odjeljenja i razreda i za sve pokazatelje vršiti uporednu analizu postignuća učenika po klasifikacionim periodima. Planirati i realizovati ogledne časove i međusobne hospitacije nastavnica u cilju stručnog usavršavanja na internom nivou.
40515	Dopunska nastava je planirana za odjeljenja II ciklusa. Postoje planovi rada, slični godišnjim planovima. U odjeljenjskim knjigama postoji evidencija o ovoj nastavi (učenici, njihovo prisustvo časovima i realizovani časovi). Evidentirani učenici, posebno V razreda, redovno ne posjećuju planirane časove.
40516	Časovi dodatne nastave u posjećenim odjeljenjima I ciklusa se zapisuju kao dodatne aktivnosti (evidentirani su učenici i realizovani časovi 17-24). Za razrede II ciklusa postoje planovi rada u kojima su ishodi učenja sa rednim brojem časa raspoređeni po obrazovno-vaspitnim ishodima i mjesecima i za njih su određeni sadržaji. O realizaciji ove nastave svjedoči evidencija u odjeljenjskim knjigama.

6.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik: Milica Vušurović

6.1.2.1. Biologija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VIII-5, VI-3, IX-3

Broj posjećenih časova: 3

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40517	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40518	Planiranje nastave	9	X			
11	40519	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40520	Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40521	Ocjenjivanje	8		X		
9	40522	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40523	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40524	Dopunska nastava	9	X			
5	40525	Dotatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.15	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
40517	<p>Nastavu biologije karakteriše demokratski odnos i međusobno uvažavanje i poštovanje aktera nastavnog procesa. Nastavnici se ističu svojim stavom, posvećenošću i odgovornošću prema pozivu koji rade. Učenici su blagovremeno upoznati sa nastavnim sadržajem, a postavljenim pitanjima istakla se funkcionalnost znanja koja treba da steknu. Kombinacijom dijaloške, monološke, demonstrativne metode i samostalnog rada učenika sa frontalnim i grupnim oblikom rada i radom u paru postigla se odgovarajuća dinamika časa, što je posebno bilo izraženo u šestom razredu. U osmom razredu grupni rad nije organizovan na metodički najbolji način, tako da proizvodi rada grupe nijesu dostigli svoj potencijal. Razvoj socijalnih kompetencija postigao se radom u paru gdje je istaknuta važnost saradničkog odnosa u izvršenju postavljenog zadatka. U devetom razredu bila je zastupljena vertikalna i horizontalna korelacija tokom znatnog dijela nastave. Upotreba planiranih nastavnih sredstava i pomogala bila je uglavnom u službi postavljenih ciljeva podižući kvalitet usvojenih znanja, vještina i stavova. Časovi su zaokruženi kao cjelina na metodički dobar način sa problemskim pitanjima, asocijacijama i rješavanjem postavljenih zadataka.</p>						
40518	<p>Godišnji planovi rada su blagovremeno urađeni i usvojeni na sjednici Stručnog aktiva. Planovi za šesti razred su u skladu sa važećim Predmetnim programom, dok su za ostale razrede urađeni u skladu sa didaktičkim preporukama kao prelaznim rješenjem. Sadrže preporučene elemente. Otvoreni dio kurikuluma u skladu je sa datim preporukama. Osvrt na realizaciju se daje u većem dijelu planova sa predloženim korekcijama za narednu godinu.</p>						
40519	<p>Nastavnici su dali na uvid pisane pripreme za posjećene, kao i ostale časove. Pripreme imaju didaktičko-metodičke elemente koje ukazuju na organizaciju časa. Sadrže tok časa sa predviđenim aktivnostima i didaktičkim materijalom, s tim da pripreme za realizaciju nastavnog procesa u šestom razredu imaju najjasniju strukturu. Osvrt na realizaciju se uglavnom vrši.</p>						
40520	<p>Škola raspolaže sa većim brojem nastavnih sredstava i pomagala potrebnih za realizaciju nastave biologije. U nastavnom procesu se koristi raznovrstan didaktički materijal kojim se postiže odgovarajuća motivisanost i aktivnost učenika. Informatička tehnologija i internet su uglavnom dostupni i koriste se u realizaciji nastavnog procesa.</p>						
40521	<p>Putem ličnih bilježnica i različitih tehnika ocjenjivanja, nastavnici vrednuju više aspekata rada i podstiču učenike na kontinuitet u radu. Tokom nadzora učenici su pokazali solidna znanja iz biologije. U odjeljenjskim knjigama u osmom razredu evidentirano je više ocjena za jedan klasifikacioni period, što dodatno postiže učenike na rad i daje dobar primjer formativnog ocjenjivanja i ocjenjivanja za učenje.</p>						
40522	<p>Nastava biologije se realizuje u učionicama opšteg tipa zbog objektivnih razloga. Učionice sadrže određenu količinu edukativnog materijala sa sadržajima iz biologije. Dio didaktičkog materijala izrađuju učenici putem grupnog rada i rada u paru i nastavnici u sklopu redovnih priprema za čas. Učenici koriste preporučene udžbenike, kao i dodatne izvore informacija. Na sastancima Aktiva razgovara se o potrebnim nastavnim sredstvima, ali nije urađena specifikacija prema resursima u Predmetnom programu.</p>						
	<p>Preporuke</p> <p>Na osnovu Predmetnog programa i godišnjih planova rada uraditi specifikaciju potrebnih nastavnih sredstava za realizaciju nastave biologije.</p>						
40523	<p>Stručni aktiv čine nastavnici biologije i hemije. Rade po usvojenom planu koji obuhvata veći broj stručnih pitanja. Na osnovu zapisnika uočava se da se aktivnosti realizuju u skladu sa usvojenim planom. Zapisnici sadrže zaključke koji su više deskriptivne prirode. Izostaju preporuke poslije urađene analize u cilju korekcije plana za narednu godinu i unapređenje rada Aktiva. Poslije svakog klasifikacionog perioda vrše kvantitativnu analizu uspjehaučenika bez prijedloga mjera za njihovo poboljšanje. U prethodnoj godini Aktiv je vršio dijelom i kvalitativnu analizu. Stručni aktiv planira ogledne časove i oni su realizovani u prethodnoj godini. Takođe, dati su pozitivni primjeri timske nastave, rada van učionice i stručnog usavršavanja nastavnika. Na sastancima, a i u svakodnevnom radu, razgovara se o praćenju i vrednovanju rada učenika, ali nije usaglašen kriterijum ocjenjivanja, niti su realizovane međusobne hospitacije.</p>						
	<p>Preporuke</p> <p>Usaglasiti kriterijum ocjenjivanja. Poslije svakog klasifikacionog perioda vršiti kvantitativno-kvalitativnu analizu postignuća učenika sa prijedlogom mjera za njihovo poboljšanje. Realizovati hospitacije između članova Aktiva.</p>						
40524	<p>Dopunska nastava se realizuje na osnovu usvojenog Plana. Članovi Aktiva imaju utvrđene termine za realizaciju ovog oblika rada. Evidencija održanih časova i prisutnih učenika vodi se u odjeljenjskim knjigama i u zasebnoj svesci. Aktiv razmatra realizaciju dopunske nastave, ali ne i njene efekte na postignuća učenika.</p>						

Br. ind.	Objasnenje
40525	Dodatna nastava se planira, realizuje i blagovremeno evidentira. Učenici se upućuju na školska takmičenja, a učenik sa najboljim rezultatom učestvuje na Državnom takmičenju i Olimpijadi znanja gdje ostvaruju određene rezultate. Slobodne aktivnosti realizuju se putem sekcija Mladi gorani i Mladi ekolozi. U posebnoj svesci vrši se osvrt na realizaciju slobodnih aktivnosti iz biologije.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

6.1.2.2. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 8

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 6

Posjećena odjeljenja: VII-4, IV-6, I-6, II-6, VI-2, VII-5 VIII-5

Broj posjećenih časova: 7

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40526 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40527 Planiranje nastave	8		X		
11	40528 Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40529 Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40530 Ocjenjivanje	8		X		
9	40531 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	6		X		
8	40532 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40533 Dopunska nastava	7		X		
5	40534 Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.55	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40526	<p>Na posječnim časovima u uvodnom dijelu nastavnice su, na različite načine, povezale ranije naučeno sa novim sadržajima ili, odgovarajućim aktivnostima (kratak razgovor, opis, čitanje domaćeg zadatka...), izvršile motivacionu pripremu učenika i najavile ishode učenja. U daljem toku časa učenici su slušali, čitali, pisali, odgovarali na pitanja, postavljali pitanja jedni drugima, govorili o različitim zanimanjima, iznosili svoja mišljenja, prevodili tekst koji su čitali/slušali, rješavali zadatke zatvorenog ili otvorenog tipa. U odjeljenjima VI-2 i VII-5 učenici su rješavali zadatke poslije gledanog video-zapisa, u I-6 napravili su poster, u VIII-5 demonstrirali su kratki dijalog, u II-6 su opisivali likove iz priče, u IV-6 pisali su kratke rečenice. Prepoznate su potrebe učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i oni su na adekvatan način uključeni u aktivnosti na času. Na nekoliko časova, jednom broju učenika potreban je podsticaj nastavnice da bi se angažovali u rješavanju zadataka na času.</p> <p>U odjeljenjima prvog ciklusa učenici su, kroz aktivnosti primjerene njihovom uzrastu (pjesma, igra, crtanje, bojanje, povezivanje, TPR), s lakoćom rješavali postavljene zadatke. U odjeljenju I-6 nastavnica nije blagovremeno dala instrukcije za rad (pri podjeli hamera za crtanje) pa je to uslovalo gubitak jednog dijela vremena i donekle poremetilo dalji tok časa. Primjetno je da značajan broj učenika posjećenih odjeljenja dobro vlada ciljanim jezikom ali da nijesu uvijek imali dovoljan broj kreiranih situacija u kojima bi to i pokazali i u kojima bi njihove sposobnosti došle do izražaja.</p> <p>Atmosfera na časovima je radna i demokratska, nastavnice se obraćaju s uvažavanjem učenicima, njeguje se kultura dijaloga.</p>
40527	<p>Godišnji planovi su blagovremeno napisani. Nastavnice su za razrede u kojima predaju napisale zajedničke planove. Planovi sadrže potrebne elemente. Međutim, kod pojedinih planova ima malih odstupanja koja, u bitnom, ne remete realizaciju Predmetnog programa: kod jednog plana unijeti su u tabelu (nepotrebno) obrazovno-vaspiti ishodi (kojih je četiri za svaki razred), u nekim planovima uvedeni su neki ishodi kojih nema u Predmetnom programu. Piše se i osvrt na realizaciju.</p> <p>Preporuke</p> <p>Ishodi učenja iz Predmetnog programa se ne mogu mijenjati, modifikovati, uvoditi novi. Potrebno je da se u godišnjim planovima povežu ishod učenja – sadržaji/pojmovi – nastavni materijal/udžbenik.</p>
40528	<p>Nastavnice su dale na uvid pisane pripreme za posjećene časove. Većina priprema ima potrebne elemente: informativni dio i aktivnosti učenika sa datim primjerima zadataka i njihovim rješenjima. Ostavljen je i prostor za osvrt na realizaciju. Po riječima nastavnice dosadašnja praksa ovog Aktiva bila je da se umjesto pisanja priprema koristi priručnik za nastavnike a da se u sveskama za pripreme pišu samo one aktivnosti kojih nema u priručniku a koje nastavnik planira za realizaciju časa - što su one redovno radile. Na sastanku Aktiva koji je održan u toku nadzora, dogovoreno je da se ova praksa promijeni.</p> <p>Preporuke</p> <p>Redovno pisati pripreme za čas. Pisana priprema treba da sadrži informativni dio (ime nastavnika, naziv predmeta i razred, materijal/nastavna sredstva), ishode učenja koji se realizuju, razrađene aktivnosti učenika i osvrt na realizaciju. Pisane pripreme (kao i godišnji planovi) pišu se na crnogorskom jeziku.</p>
40529	<p>Nastavna sredstva koja se najčešće koriste su CD plejer, udžbenički komplet i radni listovi koje pripremaju nastavnice. Na dva časa u upotrebi je bio i kratki video zapis. Škola raspolaze sa tri laptopa, dva projektora i dvije interaktivne table čija</p>

Br. ind.	Objasnenje
	upotreba u nastavi engleskog jezika nije još zaživjela. Preporuke Iskoristiti sve mogućnosti u pogledu upotrebe postojećih nastavnih sredstava u cilju modernizacije nastave.
40530	Na prvom klasifikacionom periodu u najvećem broju odjeljenja srednja ocjena iz engleskog jezika kreće se između 3 i 4, a procenat prelaznosti iznad 75% (mali je broj odjeljenja čija je srednja ocjena ispod 3). Slična je situacija i na kraju drugog klasifikacionog perioda. Nastavnice su usaglasile bodovnu skalu za ocjenjivanje pisanih zadataka i testova. Sudeći po sadržaju i broju bodova koje opredjeljuju za pojedine djelove pisanih zadataka, nastavnice daju prednost gramatici i vokabularu u odnosu na jezičke vještine. Nastavnice vode lične bilježnice u kojima prate postignuća učenika. Na časovima nijesu evidentirana postignuća učenika. Na sjednici Nastavničkog vijeća, kod uporedne analize školskih ocjena na kraju godine sa ocjenama na eksterno/internoj provjeri znanja, iznijeta je informacija da se ove ocjene poklapaju u 85% slučajeva. Srednja ocjena na provjeri znanja za šesti razred bila je 3,55 a za deveti 3,72. Preporuke Pisane zadatke koncipirati tako da sve četiri cjeline nose približno jednak broj bodova.
40531	Nastava engleskog jezika nije kabinetnog tipa pa je zbog toga, po rječima nastavnica, otežano uređivanje učionica radovima učenika. U učionicama nema radova učenika, postera ili projektnih zadataka kao produkta realizovanih tematskih cjelina. Preporuke Učioničkom prostoru posvetiti više pažnje u cilju zadovoljenja estetskih, saznanjno informativnih i motivacionih uslova za učenje engleskog jezika.
40532	Aktiv nastavnika engleskog jezika okuplja osam nastavnica. Aktiv radi po planu koji je usvojen na avgustovskoj sjednici. Do dana nadzora održano je šest sjednica na kojima je razgovarano je o međusobnim hospitacijama unutar Aktiva (za koje postoji plan), obilježavanju nekih značajnih datuma, o načinu pisanja godišnjih planova nastavnika, o planu stručnog usavršavanja nastavnika, o terminima za realizaciju pisanih zadataka i testova, izradi planova za dopunsku i dodatnu nastavu, usaglašavanju kriterijuma ocjenjivanja... Dat je pregled ocjena učenika od IV do IX razreda sa srednjom ocjenom i procentom prolaznosti po svakom odjeljenju ali ne i po nastavniku. Preporuke Izvoditi zaključke na kraju sjednice Aktiva. Tabelarni prikaz postignuća učenika na kraju klasifikacionog perioda davati po nastavniku i odjeljenjima u kojima realizuje nastavu.
40533	Dopunska nastava je planirana a njena realizacija počela je od prvog oktobra. Časovi se realizuju po rasporedu koji je istaknut na oglasnoj tabli. Ove školske godine do dana nadzora realizovan je skroman broj časova. Učenici ne pokazuju interesovanje za ovaj vid nastave. Roditelji radije šalju svoju djecu na privatne časove. U odjeljenjskim knjigama postoje spiskovi učenika upućenih na dopunsku nastavu, evidencija o njihovom prisustvu i zapisi o održanim časovima.
40534	Dodatna nastava je planirana. Ovaj vid nastave realizuje se po rasporedu koji je istaknut na oglasnoj tabli. Zbog nezainteresovanosti učenika u ovoj školskoj godini do 13. 02. 2018. realizovan je mali broj časova. Na sjednici Aktiva od 15. 11. 2017. navodi se da „nema kontinuiteta u radu dopunske i dodatne nastave jer učenici ne dolaze redovno“. U odjeljenjskim knjigama postoji evidencija o ovom obliku nastave - spiskovi učenika upućenih na dodatnu nastavu, evidencija o njihovom prisustvu i zapisi o održanim časovima. Na državnom takmičenju učenici ove škole osvojili su 110 i 85 poena. Prvo mjesto je imalo 112 poena u konkurenciji od 128 takmičara.

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

6.1.2.3. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 5

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5

Posjećena odjeljenja: VIII-1, VIII-6, V-2, VII-1, VII-2, VII-6, V-3

Broj posjećenih časova: 7

Tež. koef. Aspekti utvrđivanja kvaliteta

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40535 Organizacija nastave/učenja na času	6		X		
11	40536 Planiranje nastave	7		X		
11	40537 Pisane pripreme za čas	5			X	
11	40538 Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40539 Ocjenjivanje	5			X	
9	40540 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40541 Rad Stručnog aktiva	5			X	
5	40542 Dopunska nastava			X		
5	40543 Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		6.34	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40535	Većina nastavnika polazi od planiranih ishoda časa, ali često bez jasno uspostavljene veze sa očekivanim ishodima na nivou Predmetnog programa. Nastavne metode, oblici rada i resursi za realizaciju uglavnom su usklađeni sa ciljevima časa. Rad se povremeno organizuje u skladu sa različitim sposobnostima i sklonostima učenika, vodeći računa o njihovoj opterećenosti i načinu rada. Racionalno se koristi prostor, vrijeme i nastavna sredstva. Dijalog između nastavnika i učenika, kao i učenika međusobno, povremeno izlazi iz okvira uvažavanja i povjerenja.
40536	Nastavnici posjeduju godišnje planove rada, formalno usklađene sa Predmetnim programom, ali bez jasnog odabira aktivnosti koje su u fokusu. Nedostaje temeljno razrađen, usaglašen na nivou predmetne i razredne nastave plan aktivnosti preko kojih će biti realizovani očekivani programski ishodi. Pojedini nastavnici međusobno saraduju, usklađuju teme, a pojedini ne. Planiranjem nije obuhvaćena korekcija nastala na osnovu analize rezultata rada.
40537	Nastavnici se pripremaju za nastavu, ali pojedini to čine nepotpuno i neredovno. Pripreme uglavnom sadrže minimum podataka vezanih za realizaciju predmetnih aktivnosti. Nedovoljna saradnja pri pripremanju se odražava na odsustvo tematske i vremenske korelacije. Mogućnosti za timski rad su minimalno iskorišćene. Za pripreme se koristi stručna literatura, internet i drugi izvori. Neki nastavnici svoje dobre pripreme razmjenjuju sa kolegama. Pojedini nastavnici, nakon realizovanog časa, bilježe zapažanja i dopune i koriste ih za sljedeće pripremanje.
	Preporuke
	Pripremanje za čas treba osavremeniti i prilagoditi reformskim zahtjevima.
40538	Škola uglavnom raspolaže neophodnim nastavnim sredstvima za realizaciju programskih aktivnosti. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva. Računari se koriste prilikom kreiranja godišnjih planova rada i prilikom izrade neposrednih priprema za čas.
40539	Ocjenjivanje postignuća učenika se obavlja redovno i uglavnom je rezultat praćenja učenika. Ocjenjivanje se vrši saglasno propisanim pravilima o ocjenjivanju i najčešće uoči klasifikacionih perioda. Većina nastavnika primjenjuje formativno i sumativno ocjenjivanje. Učenici dobijaju povratne informacije o ocjeni. Veoma visoka srednja ocjena u nastavi fizičkog vaspitanja gubi svoju podsticajnu vrijednost i zanemarena je njena motivirajuća funkcija.
	Preporuke
	Praćenje rada i napredovanje učenika treba da bude kontinuirano i sistematsko, po tačno utvrđenim kriterijumima, uz obavezno evidentiranje.
40540	Prostor za nastavu (sala za fizičko vaspitanje i sportski tereni) podsticajan je za rad. Higijena objekata je na zavidnom nivou. Nastavnici sami i u saradnji sa učenicima osmišljavaju i pribavljaju pojedina nedostajuća nastavna sredstva. Nastavnici redovno pokreću inicijativu za nabavku nastavnih sredstava potrebnih za realizaciju obrazovnih ishoda.
40541	Plan rada Stručnog aktiva ne sadrži sve elemente u nadležnost ovog organa. Na sjednicama Aktiva formalno se analizira uspjeh učenika. Povremeno se razmatraju pitanja od važnosti za obrazovno-vaspitni rad, ali se ideje o njegovom unapređenju ne konkretizuju. Nedostaje saradnja između aktiva predmetne i razredne nastave u cilju konkretizacije i usaglašavanja očekivanih obrazovnih ishoda po ciklusima. Plan rada Stručnog aktiva se realizuje predviđenom dinamikom.
	Preporuke
	Stručni aktivisti treba da se detaljnije bave analizom vaspitno-obrazovnog rada, razmatranjem stručnih pitanja, stručnim usavršavanjem, poboljšanjem kvaliteta nastave i učenja, međupredmetnom korelacijom i usaglašavanjem kriterijuma ocjenjivanja.
40543	Učenici ove Škole postižu zapažene rezultate na opštinskim, regionalnim, a povremeno i državnim takmičenjima.

Prosvjetni nadzornik: Nada Maras

6.1.2.4. Geografija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: VII- 4 VIII-4, IX-2

Broj posjećenih časova: 3

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta koef.

Bodovi

Procjena kvaliteta

OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40544	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	40545	Planiranje nastave	8	X		
11	40546	Pisane pripreme za čas	7	X		
11	40547	Upotreba nastavnih sredstava	8	X		
10	40548	Ocjenjivanje	7	X		
9	40549	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	6	X		
8	40550	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	40551	Dopunska nastava	6	X		
5	40552	Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.43	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
40544	Na časovima je zastupljen frontalni oblik rada, monološka i dijaloška metoda. U uvodnom dijelu obnovljeno je gradivo potrebno za realizaciju postavljenih ishoda. Prisutna je postupnost i sistematičnost u radu. Na jednom od časova (VII) učenice su demonstrirale sadržaj panoa, prikazan je kraći video zapis na temu zagađenja vazduha, a potom je organizovan razgovor na datu temu. Pitanja i zadaci koji se daju učenicima su uspješno definisani i u skladu sa njihovim realnim mogućnostima. Većina učenika je motivisana za učenje, prihvataju aktivnosti na času i povezuju stečena znanja i iskustava. U cjelini ciljevi časa su na metodički dobar način ostvareni.
40545	Godišnji planovi rada usvojeni su od strane Stručnog aktiva. Planovi sadrže vrijeme realizacije, ishode učenja, broj časova za realizaciju, aktivnosti učenika, pojmove/sadržaje i korelaciju srodnih sadržaja. Planirani su sadržaji koji se odnose na otvoreni dio programa. Postoje propusti kod planiranja ishoda vezanih za Evropski kontinent (VIII). Radi se osvrtna na realizaciju sa konstatacijom da su ishodi realizovani.
40546	Pripreme za neposrednu realizaciju časa sadrže osnovne elemente časa, ishode učenja. Planirane aktivnosti uglavnom se odnose na rad nastavnika, a manje učenika. Časovi su realizovani u skladu sa planiranim. Nedostaje korelacija srodnih sadržaja i kraći zaključak o realizaciji planiranog.
	Preporuke
	Pripremanje nastavnika treba biti kontinuirano. Pripreme bazirati na aktivnostima učenika.
40547	Škola raspolaže savremenim nastavnim sredstvima za realizaciju Predmetnog programa. Na posjećenim časovima nastavnici su koristili odgovarajuću fizičko-geografsku kartu, lap top, TV, plakate urađene od strane učenika. Radi povećanja očiglednosti, boljeg razumijevanja nastavnih sadržaja i lakšeg sticanja znanja na jednom od časova (VII) korišćen je kraći video zapis.
40548	U dnevnicima rada svi su učenici ocijenjeni. Nastavnici vode ličnu evidenciju ocjenjivanja učenika, ali ne svi sa elementima procjene. Na časovima nijesu evidentirana postignuća učenika.
	Preporuke
	Praćenje rada i napredovanje učenika treba da bude kontinuirano i sistematsko, po tačno utvrđenim kriterijumima uz obavezno evidentiranje.
40549	Nastava geografije izvodi se u klasičnoj učionici (ranije je postojao kabinet za nastavu geografije), koja nije opremljena sredstvima za nastavu geografije. Nedostaje i odgovarajući didaktički materijal (pisani materijal, skice, sheme, fotografije, poster, pano...) koje izrađuje nastavnik sam ili u saradnji sa učenicima, kako bi prostor bio stimulativno i ugodno mjesto za nastavu i učenje geografije.
	Preporuke
	Prostor za nastavu geografije opremiti potrebnim nastavnim sredstvima i didaktičkim materijalom, kako bi prostor bio stimulativno i ugodno mjesto za nastavu i učenje geografije.
40550	Stručni aktiv istorija-geografija nema sadrži godišnji plan rada, već se aktivnosti planiraju u okviru sadržaja dnevnog reda po mjesecima. Planirane su aktivnosti u vezi sa izvođenjem programa stručnog usavršavanja nastavnika, ogledni i ugledni čas, kriterijumsko ocjenjivanje, analiza uspjeha učenika po odjeljenjima, prijedlozi mjera za poboljšanje uspjeha, analiza primjene metoda za motivaciju učenika, efikasnost dopunske i dodatne nastave. Uspjeh učenika predstavljen je tabelarno bez kvalitetne analize. Nedostaje razmatranje stručnih i metodičkih pitanja. Realizacija je u skladu sa planiranim. Zapisnici se rade uredno ali bez odgovarajućih zaključaka.
	Preporuke
	Stručni aktiv treba da se detaljnije bavi analizom vaspitno-obrazovnog rada, razmatranjem stručnih pitanja, stručnim usavršavanjem, poboljšanjem kvaliteta nastave i učenja, međupredmetnom korelacijom i usaglašavanjem kriterijuma ocjenjivanja.
40551	Dopunska nastava je korektno planirana i povremeno se realizuje. Vodi se evidencija o realizaciji.
	Preporuke
	Intenzivirati rad dopunske nastave. Raditi analizu uticaja dopunske nastave na poboljšanje postignuća učenika.
40552	Dodatna nastava je korektno planirana. Vodi se evidencija o realizaciji. Za učenike koji pokazuju zainteresovanost za nastavu geografije organizovana je sekcija Mladi geografi.

Prosvjetni nadzornik: Džoana Perkaj

6.1.2.5. Istorija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI-5, VI-2, VII-6, VIII-1 i VI-6

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40553	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40554	Planiranje nastave	7		X		
11	40555	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40556	Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40557	Ocjenjivanje	8		X		
9	40558	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	9	X			
8	40559	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40560	Dopunska nastava	7		X		
5	40561	Dodatna nastava	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.91		USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40553	Na posjećenim časovima dominira interaktivna nastava. Učenici su motivisani za učenje, podstiču se da kritički promišljaju. Instrukcije nastavnica su jasne. Pitanja su precizna i podsticajna. Na svim posjećenim časovima adekvatno je iskorišćena odgovarajuća vizuelna podrška (kratki dokumentarni filmovi, slajdovi, teze na školskoj tabli). Prisutno je međusobno uvažavanje na relaciji nastavnik-učenik, kao i među samim učenicima. Prepoznate su potrebe učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i oni su na adekvatan način uključeni u aktivnosti na času. Osnovni elementi nastavnih časova, najvećim dijelom su dobro sagledani i čine zaokruženu cjelinu.
40554	Godišnji raspored gradiva u skladu je sa važećim Predmetnim programom. Dio koji nije centralno planiran, uglavnom, je izjednačen sa pojmom nacionalne istorije. Poslije svake nastavne teme planiran je osvrt na realizaciju, koji se, uglavnom, ne radi.
	Preporuke Časove slobodnog dijela Programa treba kvalitetnije planirati u cilju afirmisanja specifičnosti istorijskog i kulturnog nasljeđa područja na kome se Škola nalazi.
40555	Sve nastavnice imaju pisane pripreme za čas. Pripreme su didaktičko-metodički osmišljene. Planiran je osvrt na realizaciju planiranog, koji se rijetko radi.
40556	Škola raspolaže nastavnim sredstvima prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. U nastavi je na svim posjećenim časovima korišćen smart tv prijemnik povezan sa internetom. Na jednom od časova demonstrirana je upotreba DAISY udžbenika. Po riječima posjećenih nastavnika, školska biblioteka je dobro opremljena referentnom stručnom literaturom.
40557	Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi i Pravilnikom o vrstama i načinu ocjenjivanja. Na posjećenim časovima ocjene u dnevnicima rada su bile, uglavnom, kompatibilne sa znanjem koje su učenici pokazali.
40558	Nastavnici zajedno sa učenicima izrađuju nastavna sredstva i didaktički materijal. Korišćeni materijal (panoi, fotografije, posteri) odlaže se u zasebnu prostoriju. Svi posječeni nastavnici koristili su na svrsishodan način računarsku tehnologiju.
40559	Stručni aktiv planira aktivnosti po mjesecima. Obuhvaćeni su svi elementi rada Aktiva. Po završetku klasifikacionih perioda, tabelarno je predstavljen uspjeh učenika, bez suštinske analize. Nema evidencije da se na nivou Aktiva razgovara o planiranju otvorenog dijela godišnjeg rasporeda gradiva.
	Preporuke Na nivou Stručnog aktiva analizirati i unaprijediti način planiranja otvorenog dijela kurikuluma.
40560	Dopunska nastava je planirana. U dnevnicima rada upisana su po tri u prvom, odnosno, četiri časa u drugom klasifikacionom periodu. Vodi se poimenična evidencija prisustva nastavi. Osim toga, nastavnici upisuju realizovane časove i u zajedničkoj svesci Škole za dopunsku nastavu.
40561	Nastavnici imaju planove dodatne nastave. U većini posjećenih odjeljenja upisani su realizovani časovi. Ovaj vid nastave realizuje se, uglavnom, kroz aktivnost sekcije za istoriju, kao i kroz pripremu učenika za takmičenja.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

6.1.2.6. Italijanski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI-1,4, VII-1,3, VIII-1,3, VII-6, IX-6, VIII-6

Broj posjećenih časova: 6

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40562	Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	40563	Planiranje nastave	5			X	
11	40564	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40565	Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40566	Ocjenjivanje	6		X		
9	40567	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40568	Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40569	Dopunska nastava	4			X	
5	40570	Dodatna nastava	5			X	
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.73	UGLAVNOM USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
40562	<p>Uvodni djelovi časova uglavnom su organizovani tako da doprinose ostvarenju ishoda. Nastavnice primjenjuju racionalnu kombinaciju različitih oblika i tehnika rada (VI-1,4, VII-1,3, VIII-1,3). Na pojedinim časovima (VII-6 i IX-6) nije prisutna u dovoljnoj mjeri optimalna kombinacija oblika rada i nastavnih metoda koja bi bila efikasna u odnosu na ishode časa koje treba postići. Učenici su uglavnom motivisani za učenje. Ostvarena je dobra pedagoška interakcija između nastavnica i učenika. Objašnjena nastavnica jasna su i nastava teče na italijanskom jeziku. Aktivnosti učenika uglavnom su prilagođene njihovim interesovanjima i mogućnostima. Prilikom rada nastavnice vode računa o odmjerenosti u zahtjevima i pohvaljuju učenike za napore i postignuća. Pitanja nastavnica uglavnom su sadržinski funkcionalna i tematski usklađena. Radi se na razvijanju radnih navika i osposobljavanju za samostalni rad i rad u grupi. Nastavnice uče učenike kako da novo gradivo povežu sa prethodno naučenim i kako da tokom učenja povežu sadržaje iz različitih oblasti. Primjenjivost izučavanih sadržaja i povratna informacija prisutna je u većem dijelu procesa nastave. Osnovni elementi nastavnih časova dobro su sagledani i od njih je oblikovana cjelina na metodički veoma uspješan (VII-1,3 i VIII-1,3), uspješan (VI-1,4) i dobar način (VIII-6, VII-6 i IX-6).</p>						
	Preporuke						
	Zastupiti, konkretizovati i pravilno rasporediti sve ishode učenja iz Predmetnog programa. U planiranje nastave redovno uključivati i obradu međupredmetnih tema.						
40564	Nastavnice imaju odgovarajuće pisane pripreme sa jasnom strukturom za sve časove. Pripreme sadrže osnovne podatke o času, kao i proceduru rada po etapama. Poslije realizacije časova povremeno se pišu napomene ili zaključci o realizaciji.						
40565	Nastavnice koriste raspoloživa nastavna sredstva i izrađuju odgovarajući didaktički materijal. U nastavi se koriste odobreni udžbenici i odgovarajuća dodatna literatura. Škola ne raspolaže stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Primjetna je povremena primjena prateće opreme u nastavi.						
40566	<p>Uvidom u bilježnice nastavnica uočava se da je prisutna kombinacija metoda provjere znanja i različitih tehnika ocjenjivanja, kao i da se sistematično prate postignuća učenika. Kontrolni zadaci su jasno koncipirani, dok su kod jedne nastavnice u uputstvima za rad vježbanja prisutne brojne greške. Zadaci, iako sveobuhvatni, ne posjeduju jasno definisane bodove i kriterijume ocjenjivanja, što može da utiče na objektivnost ocjene. U odjeljenjima VII-1,3, VIII-1,3 i VII-6 učenici koji su bili aktivni nagrađeni su odgovarajućom ocjenom, što ukazuje na to da je ocjenjivanje integralni dio procesa nastave/učenja. Nedostaje kratko obrazloženje ocjene i ukazivanje učenicima na glavne propuste i nedostatke. Nijesu izrađeni kriterijumi ocjenjivanja po nivoima postignuća sa ciljem utvrđivanja i ujednačavanja.</p>						
	Preporuke						
	<p>Pri ocjenjivanju kontrolnih zadataka primjenjivati bodovnu skalu kako bi ocjenjivanje bilo transparentno i objektivno. Vršiti analizu ocjena u cilju procjenjivanja i planiranja daljih koraka za poboljšanje postignuća u učenju italijanskog jezika. Izraditi kriterijume ocjenjivanja po nivoima postignuća usklađenih sa ciljevima učenja i standardima znanja.</p>						
40567	Samo neke od učionica u kojima se izvodi nastava iz italijanskog jezika su estetski i sazajno podsticajan izvor znanja izvan udžbenika. Nekim učionicama nedostaju sadržaji koji su vezani za nastavu i koji bi dodatno motivisali učenike. Nastavnice osmišljavaju i izrađuju odgovarajući didaktički materijal i na taj način doprinose ispunjavanju zahtjeva savremene nastave.						
40568	<p>Stručni aktiv (čine ga nastavnici italijanskog i njemačkog jezika) radi po utvrđenom planu koji sadrži potrebne elemente i realizuje se predviđenom dinamikom. Uvidom u zapisnike sa sjednica Aktiva uočava se da one prate isplanirani program, kao i dnevni red sjednice. Na sastancima Stručnog aktiva vrši se analiza vannastavnih aktivnosti, usvajanje godišnjih planovima po predmetima, razgovara se o seminarima i obukama nastavnika, kao i o stručnom usavršavanju nastavnika pripravnika. Analiza uspjeha učenika na kraju klasifikacionih perioda vrši se u vidu tabelarnih prikaza uspjeha učenika, bez detaljne analize. Dati su i prijedlozi za bolju posjećenost časova dopunske i dodatne nastave. Utvrđene su i propozicije za školsko takmičenje. Razmjenjuju se mišljenja o opremljenosti kabineta nastavnim sredstvima. Programom rada Stručnog</p>						

Br. ind.	Objasnenje
40569	aktivna predviđeni su ogledni i ugledni časovi, kao i hospitacije između članova Aktiva. Dopunska nastava se planira, ali se samo povremeno realizuje. Ne vrši se analiza efekata dopunske nastave.
	Preporuke
	Redovno u svim razredima održavati časove dopunske nastave i vršiti analizu efekata ovog oblika rada na kvalitet uspješnosti.
40570	Dodatna nastava se planira, ali se povremeno realizuje više kao priprema učenika za takmičenje.
	Preporuke
	Redovno održavati časove dodatne nastave.

Prosvjetni nadzornik: Milica Ćabarkapa

6.1.2.7. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 6

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5

Posjećena odjeljenja: IX -2 i IX-5; VII-2; VII-3; VI-5 i VIII-4; VI-2 i VIII-6

Broj posjećenih časova: 7

Tež. Aspekti utvrđivanja kvaliteta
koef.

Bodovi

Procjena kvaliteta

OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40571	Organizacija nastave/učenja na času	8	X		
11	40572	Planiranje nastave	8	X		
11	40573	Pisane pripreme za čas	8	X		
11	40574	Upotreba nastavnih sredstava	7	X		
10	40575	Ocjenjivanje	8	X		
9	40576	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	6	X		
8	40577	Rad Stručnog aktiva	7	X		
5	40578	Dopunska nastava	7	X		
5	40579	Dodatna nastava	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.58	USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40571	Časovi su uglavnom realizovani u duhu dobre tradicionalne nastave, frontalnim oblikom rada, povremeno prožetim samostalnim radom učenika, i individualnim oblikom rada (kontrolni zadaci, IX-5). Na časovima su korišćene racionalne kombinacije metoda. Izbor nastavnih zadataka za utvrđivanje i proširivanje znanja učenika je dobar i u skladu sa postavljenim ciljem, odnosno ishodom učenja. Individualne razlike u saznanjnom potencijalu učenika i motivaciji za učenje većinom se prevazilaze individualizacijom i diferencijacijom u nastavnom procesu (kontrolni zadaci u IX-2 i IX-5 dati su na tri nivoa složenosti). Nastavnici koriste dostupne resurse radi povećanja očiglednosti nastave, boljeg razumijevanja nastavnih sadržaja i lakšeg sticanja znanja i vještina. Primjenljivost izučavanih sadržaja prisutna je u nastavi, ali se ne ukazuje i na primjenu u svakodnevnom životu i daljem školovanju. Objašnjenja nastavnika su naučno utemeljena, nesebična i uglavnom blagovremena. Pitanja su ciljno formulisana, u funkciji misaonog angažovanja učenika, geometrijskog mišljenja i prostornog gledanja, koncentracije pažnje, usvajanja i povezivanja programskih sadržaja. Nastavnici su uspostavljanjem optimalnog (VI-2 i VI-5) i uglavnom pogodnog (VIII-4 i VIII-6) balansa svojih i učeničkih aktivnosti, preciznim i jasnim objašnjenjima, dobro odabranim i formulisanim pitanjima, kod značajnog broja učenika izazvali interesovanje, usmjerili njihovu pažnju i aktivirali njihova znanja i sposobnosti u cilju rješavanja postavljenih zahtjeva - zadataka. Većina učenika je zainteresovana za rad i uči prema svojim mogućnostima. Učenici IX-2 uočavaju uzročno-posljedične veze među poznatim i nepoznatim elementima kod geometrijskih tijela i pokazuju znatan stepen samostalnosti u rješavanju problema. Uz pomoć, sugestije i podsticanje nastavnika učenici posmatraju, analiziraju, uočavaju uzročno-posljedične odnose u algebarskim i geometrijskim zadacima, zaključuju i rješavaju zadatke, kako bi u što boljoj mjeri ostvarili planirane rezultate - ishode učenja, koji su u dobroj mjeri (po širini i dubini) ostvareni. Ima učenika čije su aktivnosti zbog nedovoljne zainteresovanosti i pažnje smanjene, te im je potreban podsticaj nastavnika. Prepoznati su zahtjevi učenja učenika sa posebnim potrebama i na njih je adekvatno odgovoreno (učenik u VI-2 radi po IROP-u i pomaže mu asistent). Povratna informacija je prisutna u velikom dijelu procesa nastave. Nastavnici upućuju učenike na korišćenje udžbenika i zbirki zadataka pri izradi domaćih zadataka. Dobro strukturiraju i povezuju djelove časa u kompaktnu cjelinu.
40572	Godišnji planovi rada po razredima uglavnom imaju istu formu i urađeni su za 34 sedmice (30 - IX razred). U planovima je tabelarno dat spisak obrazovno-vaspitnih ishoda iz Predmetnog programa i brojem časova za njihovu realizaciju. U tabelarnom prikazu nije dat sadržaj obrazovno-vaspitnih ishoda, a njihova numeracija se razlikuje od one u Predmetnom programu. U napomeni su data prelazna rješenja za ovu godinu (da se ne ponavljaju obrazovno-vaspitni ishodi ili njihovi djelovi koje su učenici već izučavali, već da se umjesto toga izučava ono što je propušteno). Ishodi učenja za koje je određen redni broj časa i didaktičke preporuke za realizaciju (sadržaji sa aktivnostima), dobro su raspoređeni po obrazovno-vaspitnim ishodima i mjesecima. U planovima su označeni časovi za ponavljanje na početku godine (2-4), pisane i kontrolne zadatke sa analizom (16) i primjenu stečenih matematičkih znanja u rješavanju zadataka

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>(8-10). U svim godišnjim planovima obrazovno-vaspiti ishodi se presijecaju ili/i je njihov redosljed promijenjen. Takav raspored obrazovno-vaspiti ishoda, a samim tim i nastavne građe, ne osigurava cjelovit i strukturiran sistem znanja. Posebno, u godišnjem planu za VIII razred obrazovno-vaspiti ishod Pitagorina teorema planiran je da se realizuje poslije obrazovno-vaspiti ishoda Površina trougla i četvorougla, što je u suprotnosti sa logičkim slijedom ishoda učenja i Predmetnim programom. Na kraju svakog plana dat je osvrt o povezanosti matematike sa drugim predmetima i međupredmetnim temama.</p> <p>Nastavnici povremeno, po potrebi, pišu osvrt o realizaciji planiranog.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obrazovno-vaspitne ishode i ishode učenja poželjno je realizovati po redosljedu definisanom u Predmetnom programu.</p> <p>Kontrolne zadatke ne treba poistovjećivati sa propisanim pisanim zadacima, raditi ih poslije tek obrađene teme i/ili njenog dijela koji predstavlja cjelinu (trajanje do 30 min).</p>
40573	<p>Za posjećene časove svi nastavnici su imali pripreme za neposrednu realizaciju časa. Pripreme su po formi različite, ali su u svima bili istaknuti ishodi učenja, pored zapisa nekih od elemenata: tema/oblast, nastavna jedinica, oblici i nastavne metode, tip časa, nastavna sredstva. U pripremi nastavnika za posjećeni čas (VIII-6) precizno su određene relevantne aktivnosti učenika potrebne za dostizanje planiranog ishoda učenja, a u priprema za prethodne časove te aktivnosti su uopštene i iste. Aktivnosti učenika potrebne za ostvarivanje ishoda učenja nijesu posebno izdvojene ni u priprema u kojima je tok časa dat u formi koraka/aktivnosti, po kojima su prikazane procedure rada nastavnika i učenika. Sastavni dio svih priprema su matematički zadaci i sadržaji sa manje ili više razrađenim metodičko-didaktičkim rješenjima na nastavnim listovima ili u sveskama - rokovnicima nastavnika, u kojima se mogu prepoznati i aktivnosti učenika. Pri realizaciji priprema, uglavnom, je uočljiv odnos cilj učenja - metod/aktivnost - ishod učenja.</p> <p>Osvrt o realizaciji piše većina posjećeni nastavnika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Raditi pripreme za časove u kojima će jasno biti istaknuti obrazovno-vaspiti ishodi, ishodi učenja, aktivnosti učenika, nastavni-matematički zadaci sa sadržajima i didaktičko-metodičkim razradama, korelacija i osvrt na realizaciju (može i oblici rada, nastavne metode, nastavni materijal).</p>
40574	<p>Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima, nastavnim pomagalicama i stručnom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. Na posjećeni časovima nastavnici su koristi raspoloživa nastavna sredstva/pomagala i odgovarajući didaktički materijal (pribor za crtanje, krede u boji, nastavni listići, modeli geometrijskih tijela). U nastavi se koriste odobreni udžbenici i zbirke zadataka uz upotrebu odgovarajuće dodatne literature.</p> <p>Primjena računara i prateće opreme u nastavi je zanemarena.</p> <p>Preporuke</p> <p>Primjenjivati računare i multimedijalne tehnologije u nastavi.</p> <p>Koristiti više didaktičkog materijala i učenike upućivati na dodatnu literaturu i internet.</p>
40575	<p>Ocjenjivanje je redovno, blagovremeno i jasno. Da nastavnici kombinuju metode provjeravanja znanja i različite tehnike ocjenjivanja (usmeno i pisano provjeravanje, domaći zadaci, aktivnosti na času itd.), prema rezultatima uporedne ankete potpuno se slaže 67,53% učenika, 46,39% roditelja i 65,15% nastavnika; uglavnom se slaže 22,16% učenika, 40,91% roditelja i 24,24% nastavnika; djelimično se slaže 4,64% učenika, 6,82% roditelja i 9,09% nastavnika; ne slaže se 35,67% učenika, 4,55% roditelja i 1,52% nastavnika, a da ne zna izjasnilo se 1,14% roditelja. Postignuća učenika se prate, provjeravaju, ocjenjuju i evidentiraju u odjeljenjskim knjigama i bilježnicama nastavnika (aktivnosti učenika, redovnost izrade domaćih zadataka, kontrolni i pisani zadaci sa brojem bodova i ocjenom, usmeni odgovori). Učenici uglavnom rade domaće zadatke. Prosječna ocjena u posjećeni odjeljenjima na kraju drugog klasifikacionog perioda je 2,94 (procenat prelaznosti 84,98%) i kreće se od 2,12 (57,69%) u VIII-4 do 3,37 (88,89%) u IX-2, a na drugom pisanom zadatku 2,58 (72,68%) i kreće se od 1,96 (53,85%) u VIII-4 do 3,31 (88,41%) u IX-2. Za ocjenjivanje pisanih zadataka koristi se bodovna skala utvrđena na Aktivu. Analizom uporednih postignuća na pisanim i usmenim provjerama znanja, zapaženo je da je najveća razlika u odjeljenju VII-2 (pisani zadatak 2,42 (73,08%), a usmena provjera 3,26 (100%)), a najmanja je u IX-2 (pisani zadatak i usmena provjera 3,31 (88,41%)). Izbor zadataka u skladu je sa preporukama Komisije za izradu Predmetnog programa. Pokazano znanje učenika na posjećeni časovima u odjeljenjima VII-2 i VII-3, u kojima nije bilo nedovoljnih ocjena, nije u potpunosti kompatibilno sa upisanim ocjenama u odjeljenjskim knjigama (ocjene su bolje). Upoređivanjem po odjeljenjima razlike prosječnih školskih ocjena sa prosječnim ocjenama dobijenim na eksternoj provjeri znanja učenika na kraju trećeg ciklusa (prošla školska godina), uočeno je da se ta razlika kod jednog nastavnika (tri odjeljenja) kreće u rasponu od 0,42 do 0,83, kod drugog (dva odjeljenja) od 1,15 do 1,45, a kod trećeg iznosi 2,15, što donekle ukazuje na neusklađenost kriterijuma ocjenjivanja i na nedovoljnu pripremljenost učenika (tri odjeljenja) za eksternu provjeru znanja.</p>
40576	<p>Prostor za nastavu i učenje uglavnom je uređen na konvencionalan način i u njemu se malo vodi računa o estetsko-saznajnoj motivisanosti učenika. U učionicama se nalazi pribor za crtanje, modeli geometrijskih tijela, projekciono platno, TV aparati a negdje i više plakata iz drugih predmeta i razredne nastave. Učionica IX-1 (ranije je bila kabinet matematike) dobro je i lijepo uređena, ima više plakata i panoa iz matematike koji prate razvoj učenja, tako da je taj prostor ugodan za nastavu i učenje i predstavlja estetski i sazajno podsticajan izvor znanja van udžbenika.</p> <p>Nastavnici samostalno ili u saradnji sa učenicima izrađuju odgovarajuća nastavna sredstva i odgovarajući didaktički materijal (pisani materijal, nastavni listići, plakati, modeli tijela...) i time doprinose savladavanju zahtjeva savremene nastave. Na sjednici Aktiva se razmatra stanje postojeće opreme, nastavnih sredstava i nabavka novih sredstava potrebnih za realizaciju Predmetnog programa</p> <p>Preporuke</p> <p>Učioničkom ambijentu posvetiti više pažnje ispunjavanjem informativnih, sazajnih, estetskih i zdravstvenih</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	Preporuke
	kriterijuma.
40577	<p>Aktiv matematike i fizike ima osam članova. Plan rada Aktiva ima po mjesecima raspoređene osnovne aktivnosti iz djelokruga svog rada (podjela časova na nastavnike, usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja, utvrđivanje rasporeda održavanja kontrolnih i pisanih zadataka) planiranje nabavke nastavnih sredstava i korišćenje postojećih, organizovanje dopunske i dodatne nastave, organizovanje školskog takmičenja, planiranje uglednih časova, izrada LPPR-a, analiza postignuća učenika po klasifikacionim periodima...). Sveska zapisnika sa sjednica Aktiva je pregledna, ima numerisane stranice, usvojene zapisnike sa prethodne sjednice i zaključke definisane po tačkama dnevnog reda. Poslije svakog klasifikacionog perioda tabelarno su prikazana postignuća učenika (distribucija ocjena, prosječna ocjena i procenat prelaznosti) po predmetima, odjeljenjima, razredima i na nivou Škole. Nema neke značajne analize dobijenih pokazatelja, već se samo konstatuje i procjenjuje prosječna ocjena i procenat prelaznosti po predmetima na nivou Škole i upoređuju sa prethodnim klasifikacionim periodom. Na kraju prvog klasifikacionog perioda Aktiv po predmetima i razredima vrši upoređivanje prosječnih ocjena sa prosječnim ocjenama na prvom klasifikacionom periodu za period od tri godine. Aktiv se ozbiljno bavi organizacijom, realizacijom i analizom školskog takmičenja (donose se kriterijumi i procedure za pojedine segmente takmičenja) i pripremanjem učenika za više nivoe takmičenja. Aktiv redovno analizira postignuća na eksternom ispitu i vrši komparaciju sa školskim ocjenama.</p> <p>Na Aktivu se razmatraju stručna pitanja, planiraju i realizuju aktivnosti kojima se daje doprinos profesionalnom razvoju (Dani PRNŠ-a). Ugledni i ogleđni časovi se rijetko realizuju i nijesu planirane međusobne hospitacije. O učešću na seminarima i radu u projektima nastavnici redovno informišu Aktiv.</p> <p>Plan rada Aktiva realizuje se planiranom dinamikom uz učešće skoro svih članova. Do dana nadzora za ovu školsku godinu održano je osam sjednica, a prošle školske godine deset.</p>
	Preporuke
	Plan rada Stručnog aktiva inovirati: stručno-metodičko-pedagoškim temama, planom ogleđnih/uglednih časova (cilj, razred, vrijeme, realizator) i međusobnim hospitacijama, u cilju stručnog usavršavanja nastavnika na internom nivou.
40578	Dopunska nastava je planirana. U planovima za sve razrede date su teme sa brojem časova za njihovu realizaciju. U odjeljenjskim knjigama postoje spiskovi učenika upućenih na dopunsku nastavu, evidencija o njihovom prisustvu i zapisi o održanim časovima. Nastavnici, posebno po mjesecima i datumima bilježe ishode učenja, prisutne učenike i konstatacije o njihovom napredovanju. Časovi dopunske nastave se redovno održavaju za sve razrede, ali je svi učenici ne pohađaju redovno. Na Aktivu se analizira uticaj dopunske nastave na poboljšanje postignuća učenika.
40579	U planovima za dodatnu nastavu su određene istraživačke teme sa brojem časova za njihovu realizaciju i po mjesecima su raspoređeni ishodi učenja. U odjeljenjskim knjigama postoji evidencija o ovom obliku nastave (spiskovi učenika upućenih na dodatnu nastavu, evidencija o njihovom prisustvu i zapisi o održanim časovima). U posjećenim odjeljenjima VIII razreda nema podataka o ovoj nastavi. U posebnim sveskama, po mjesecima i datumima upisani su ishodi učenja i prisutni učenici.

Prosvjetni nadzornik: Bojana Nenezić

6.1.2.8. Muzička kultura

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: VI-5, VIII-5, VIII-6 i IX-2

Broj posjećenih časova: 4

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40580 Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	40581 Planiranje nastave	7		X		
11	40582 Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40583 Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40584 Ocjenjivanje	9	X			
9	40585 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40586 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40587 Dopunska nastava					
5	40588 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.36	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40580	Uvodni dio posjećenih časova je bio kvalitetno osmišljen, efikasan i interesantan učenicima, pa je motivisanost i aktivnost većine učenika bila na zavidnom nivou. Nastavnica (VIII-5 i VIII-6) je zahvaljujući pažljivo odabranim audio-vizuelnim primjerima, povezala poznate sadržaje sa novim znanjima. U odjeljenjima VI-5 i IX-2 učenici su poznate pojmove istakli na tabli i objasnili ih, uz pomoć i zadatke nastavnice, zatim, povezali sa sadržajima predviđenim za obradu na tom času. Dominantna je dvosmjerna komunikacija nastavnik - učenik, kao i komunikacija između samih učenika. Nastavnice

Br. ind.	Obrazloženje
	formulišu i osmišljavaju pitanja veoma vješto i ozbiljno pristupaju i bave se odgovorima učenika. Prije slušanja (i gledanja) audio-vizuelnih primjera (VIII-5 i VIII-6), nastavnica postavlja konkretna pitanja, prilagođena uzrastu učenika, kako učenike ne bi ometala u toku slušanja, a u cilju njihove skontcentrisanosti na zadatke koje je zadala. Ishodi učenja su na posjećenim časovima na metodički dobar način ostvareni.
40581	Godišnji planovi za VIII razred su urađeni kvalitetno. Planovi su urađeni detaljno, sa jasno istaknutim ishodima učenja, sadržajem/pojmovima, aktivnostima i sa naznačenim obrazovno-vaspitnim ishodima, što daje jasan pregled, s obzirom na to da je u Predmetnom programu naznačeno da se broj časova ostvaruje uz upotrebu kombinovanja dva ili više obrazovno-vaspitna ishoda. Međupredmetne teme su označene. Specifičnosti lokalne nastavnica nije označila u planu za VIII razred, iako ih, kada god je to moguće, implementira. Osvrt na realizaciju (VIII razred) nastavnica redovno piše (formalni tip). U ostalim planovima ishodi učenja su korektno raspoređeni po mjesecima. Navedeni su ishodi učenja, aktivnosti i sadržaji/pojmovi. Prostor za osvrt na realizaciju je planiran, ali nastavnica rijetko daje komentar o realizaciji. Iako su časovi predviđeni za saradnju sa lokalnom zajednicom, kao i časovi koji su u vezi sa međupredmetnim temama prepoznati, nijesu označeni u svim planovima. Preporuke U svim planovima treba označiti časove koji se odnose na saradnju sa lokalnom zajednicom i međupredmetne teme.
40582	Nastavnica (VIII razred) ima odštampane pripreme u kojima su navedeni redni broj časa, razred, vremenski period za realizaciju, obrazovno-vaspitni ishod naznačen i brojevima, radi lakše preglednosti, ishodi učenja, pojmovi/sadržaj, aktivnosti. Navedeni su nastavni zadaci, planirane su relevantne aktivnosti učenika. Osvrt na realizaciju nastavnica povremeno piše (VIII razred). Nastavnica (VI i IX razred) piše kratke pripreme (skice). U odštampanim priprema za posjećene časove, navedeni su ishodi učenja, nastavna sredstva, metode rada, tok časa (nabrojane su aktivnosti učenika). Za ostale časove nastavnica u priprema (skicama) navodi aktivnosti učenika, taksativno. Osvrt na realizaciju nastavnica ne piše (VI i IX razred). Međutim, nastavnice posjeduju i pripremaju u kontinuitetu veliki izbor audio-vizuelnih primjera, notnih primjera, panoa, skica..
40583	Za realizaciju nastave iz predmeta Muzička kultura koriste se odgovarajuća nastavna sredstva. U nastavi se koriste odobreni užbenici. Nastavnice pored klavira i instrumenata Orfovog instrumentarijuma, često koriste TV za prezentaciju audio-vizuelnih primjera (balet, opera), kao i materijal koji same pripremaju ili u saradnji sa učenicima (poster, panoi).
40584	Nastavnice imaju ličnu bilježnicu o postignućima učenika. Trude se da sve aktivnosti (izvođenje, stvaranje, slušanje) budu procijenjene. Iz predmeta Muzička kultura učenici imaju visoku srednju ocjenu na klasifikacionim periodima. Na posjećenim časovima većina učenika je pokazala zainteresovanost i znanje. Nastavnice nijesu ocjenjivale učenike na posjećenim časovima, ali su stimulatino djelovale na učenike koji nijesu pokazali visok nivo znanja.
40585	Prostor za učenje je ugodan. U učionici se nalaze sadržaji koji su u vezi sa predmetom, a saznajno i podsticajno djeluju na učenike.
40586	Plan rada Stručnog aktiva (Likovna i muzička kultura) sadrži potrebne elemente. Na osnovu konstatacija evidentiranih u zapisnicima, zaključuje se da se članovi Aktiva bave postignućima učenika, uglavnom upoređujući statističke podatke sa prethodnog klasifikacionog perioda, ali izostaju prijedlozi za poboljšanje uspjeha učenika. U okviru Aktiva se planiraju i realizuju ogledni časovi. Planiraju se aktivnosti kojima se daje doprinos profesionalnom razvoju nastavnika.
40587	Dopunska nastava se ne planira, ali se, u zavisnosti od potreba i postignuća učenika, realizuje.
40588	Dodatna nastava se realizuje kroz časove hora i orkestra. Nastavnice imaju okvirni Plan rada hora i orkestra. Orkestar vodi nastavnica koja u ovoj Školi dopunjava normu (VIII razred). Planom je predviđeno da se časovi hora i orkestra realizuju po jedan čas, međutim, nastava se izvodi učestalije, pogotovo kada je riječ o nastupima, pa je neophodno učenike dodatno pripremati (više od jednog časa sedmično). Realizacija dodatne nastave se uredno evidentira, a o nastupima učenika Škole svjedoči fotodokumentacija, zapisnici..

Prosvjetni nadzornik: Aleksandra Vešović-Ivanović
6.1.2.9. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 6
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5
Posjećena odjeljenja: VI-1, VII-2, VIII-2, VIII-4, VIII-5, IX-1
Broj posjećenih časova: 6

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40596 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40597 Planiranje nastave	8		X		
11	40598 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40599 Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40600 Ocjenjivanje	8		X		
9	40601 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40602 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40603 Dopunska nastava	7		X		
5	40604 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.02	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40596	Nastavu ovog predmeta realizuju nastavnice sa dugogodišnjim radnim iskustvom u ovoj školi, osim nastavnice koja je na zamjeni. Metode i oblici rada na posjećenim časovima bili su u skladu sa planiranim ishodima učenja. Primjena frontalnog oblika rada i dijaloške metode u većem dijelu časa na pojedinim časovima dovela je do usporavanja dinamike i smanjenja motivacije učenika. Nastavnice podstiču kod svih učenika kreativnost, motivaciju i samostalnost u radu, posebno na časovima u odjeljenjima VIII-2 i IX-1. Dobra smjena aktivnosti sa jasnim pitanjima, primjerima i objašnjenjima koja su dovela do ostvarivanja ishoda časa (oblast gramatika) primijenjena je na času u VII-2. Ostvarenost ishoda časa provjerena je na većini časova u završnom dijelu.
40597	Godišnji planovi rada urađeni su na vrijeme i u skladu sa novim Predmetnim programom. Planirani su obrazovno-vaspitni ishodi časova, ishodi učenja, obavezni pojmovi/sadržaji, broj časa i korelacija. Urađena je tabela sa podjelom na oblasti (jezik, književnost), ne u svim planovima. Planiran je i dio koji se odnosi na saradnju sa lokalnom zajednicom i međupredmetne teme. Osvrt na realizaciju planova redovno se daje.
40598	Nastavnice se redovno pripremaju za nastavu. Pripreme uglavnom sadrže osnovne elemente, ali ima priprema u kojima nijesu navedeni osnovni elementi nastave (metode, oblici rada, nastavna sredstva) i koje su više rađene esejistički nego kroz aktivnosti učenika. Osvrt na realizaciju priprema nastavnice rade povremeno.
	Preporuke
	Pripreme raditi kroz aktivnosti učenika, vodeći računa o različitim nivoima zahtjeva.
40599	Škola raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U većini učionica instalirani su televizori i DVD plejeri. Raspoloživa nastavna sredstva koriste se redovno, u skladu sa mogućnostima Škole. Redovno se koriste DAISY čitanke. I na posjećenim časovima efikasno je korištena IK tehnologija.
40600	Učenici se redovno ocjenjuju na usmenom, pismenom dijelu i za kontrolne zadatke. Pismeni zadaci su većinom korektno ocijenjeni, sa konstruktivnim komentarima zadataka i odgovarajućim ispravkama grešaka. U pojedinim odjeljenjima srednje ocjene na pismenim zadacima sa temom iz književnosti niske su u odnosu na ukupnu srednju ocjenu odjeljenja pa se dovodi u pitanje uticaj ocjene sa pismenog zadatka na zaključnu ocjenu. Kontrolni zadaci sadrže pitanja iz različitih oblasti, posebno za odjeljenje VIII-2 gdje ima dosta pitanja koja se odnose na razumijevanje pročitano neumjetničkog teksta. Sveske učenika su sadržajne, sa primjerima velikog broja vježbanja (neumjetnički tekst, pravopis, gramatika...). Sadržaji u učeničkim sveskama povremeno se pregledaju i vrednuju. Nastavnice vode evidenciju postignuća učenika u svojim bilježnicama. I pored napora da ocjenjivanje bude ujednačeno i što objektivnije, uspjeh učenika VI razreda na eksterno-internoj provjeri znanja (prethodna školska godina) ukazuje na veoma blag pristup ocjenjivanju u ovom razredu – na eksterno-internoj provjeri 27% učenika potvrdilo je ocjenu, samo jedan učenik/učenica dobio je odličnu ocjenu (školskih petica bilo je 62), kod 48% učenika ocjena je bila manja za jednu ocjenu u odnosu na školsku a kod 27% učenika ocjena je bila za dvije niža od školske. Ovaj podatak odnosi se u istoj mjeri na nastavnike razredne i predmetne nastave s obzirom na to da provjera obuhvata kompletan drugi ciklus a da u tek u VI razredu nastavu realizuju nastavnici predmetne nastave. Postignuća učenika IX razreda na eksterno-internoj provjeri znatno su ujednačenija sa školskim ocjenama, iako su u svim odjeljenjima školske ocjene u manjem ili većem procentu veće u odnosu na eksterne. Nastavnice redovno vode evidenciju postignuća učenika u svojim bilježnicama.
	Preporuke
	Raditi detaljniju analizu postignuća učenika na eksterno-internim provjerama znanja i donositi odgovarajuće zaključke i mjere kako bi se postigla što veća objektivnost ocjenjivanja, posebno u šestom razredu. Prilikom uspostavljanja kriterijuma ocjenjivanja za za VI razred ostvariti saradnju sa Aktivom petog razreda.
40601	Nastava se realizuje u odjeljenjskim učionicama što djelimično ograničava nastavnice da prostor učine podsticajnim u saznavnom i estetskom smislu. Nastavnice zajedno sa učenicima povremeno izrađuju različite edukativne materijale ali nema mogućnosti da se oni trajno izlažu u učionicama u kojima se realizuje nastava. Povremeno se radovi učenika iz ovog predmeta izlažu u školskim holovima. Na sastancima Stručnog aktiva razgovarano je o potrebi da se nabave nastavna sredstva za ovaj predmet.
40602	Stručni aktiv radi po Godišnjem planu rada koji sadrži potrebne elemente. Analiza uspjeha učenika radi se poslije svakog klasifikacionog perioda, više statistički nego kvalitativno. Često se razmatraju različita stručna pitanja, razmjenjuju iskustva sa seminara i sl. Ogladni časovi se planiraju i realizuju, hospitacije rjeđe. Sastanci Aktiva redovno se održavaju, uz detaljne zapisnike i prisustvo svih članova.
	Preporuke
	Raditi detaljniju kvalitativnu i uporednu analizu uspjeha učenika (poređenje sa prethodnim periodima i sa postignućima na eksterno-internoj provjeri znanja).
40603	Urađeni su planovi rada dopunske nastave. Broj održanih časova nije veliki, što se opravdava malim brojem nedovoljnih ocjena iz ovog predmeta. Nastavnice, takođe, na sastancima Aktiva često ističu slabu motivaciju učenika za ovaj vid nastave, što je zapaženo i kod drugih predmeta, pa se često dešava da časovima ne prisustvuju učenicima kojima je ova vrsta podrške najpotrebnija.
40604	Urađeni su planovi rada dodatne nastave. Časovi se redovno održavaju i evidentiraju. Učenici se motivišu za različite oblike dodatnog rada iz ovog predmeta jer se veoma često obilježavaju značajni datumi, priređuju predstave, organizuju posebni časovi, susreti sa umjetnicima i različite manifestacije, u Školi i šire.

6.1.3. Izborni predmeti

6.1.4. Fakultativni predmeti

6.1.5. Obavezni izborni sadržaji

Prosvjetni nadzornik: mr Ana Stanišljević

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40589	Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	6	X		
15	40590	Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	8	X		
15	40591	Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	8	X		
11	40592	Postignuća učenika na školskom takmičenju	8	X		
11	40593	Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	8	X		
10	40594	Postignuća učenika sa posebnim potrebama	9	X		
8	40595	Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	8	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.50	USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
40589	Učenici trećeg razreda postigli su solidan rezultat na eksterno-internoj provjeri znanja iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (srednja ocjena 3,39), dok je ocjena dobijena na testu iz matematike nešto niža i iznosi 3,26. Kod oba predmeta školske zaključne ocjene su više od ocjena dobijenih na testu (oko 0,8 ocjene). Učenici šestog razreda su postigli dobre rezultate na provjeri znanja iz matematike (3,45) i engleskog jezika (3,55), dok je niža ocjena iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (2,73). Iz sva tri predmeta postignuće na testu je slabije u odnosu na školske ocjene. Značajnije odstupanje je iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (1,18). Na osnovu uvida u dostavljene rezultate može se konstatovati da su učenici devetog razreda najbolje uradili test iz engleskog jezika (srednja ocjena 3,72), dok su ocjene na testu iz crnogorskog-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti i matematike ispod 3 (matematika 2,34, crnogorski-srpski, bosanski i hrvatski jezik 2,83). Uvidom u komparativnu analizu koju je Škola uradila vezano za uspjeh sa eksterno-interne provjere znanja i zaključnih ocjena u dnevniku, uočava se da iz nekih predmeta postoji značajnije odstupanje, dok su iz nekih predmeta ona neznatna u odnosu na školske ocjene. Generalno, uvidom u dostavljene podatke o postignućima učenika, može se reći da učenici ove Škole postižu uglavnom uspješne rezultate. U Školi se vodi uredna evidencija postignuća učenika i rade analize sa eksterno-internih i eksternih provjera znanja.
40590	Na kraju I klasifikacionog perioda tekuće godine sa pozitivnim uspjehom je 83,59% učenika, a srednja ocjena je 3,76. Procenti prelaznosti, kao i srednje ocjene na nivou Škole uglavnom su približni u odnosu na isti period prethodnih nekoliko godina. Među učenicima od IV do IX razreda 35,82% učenika ima odličan uspjeh, 37,17 vrlo dobar, 10,48% dobar i dovoljan 0,10% (jedan učenik). Sa nedovoljnim uspjehom je 16,40%. Nakon II klasifikacionog perioda uspjeh učenika je u blagom porastu, tako da je procenat prelaznosti 86,81%, a srednja ocjena 3,87. Upoređujući ovaj uspjeh sa uspjehom u istom periodu prethodnih godina, možemo konstatovati da je on nešto niži (npr. školske 2015/2016. iznosio je 89,32%). Nedovoljan uspjeh ima 13,19% učenika, od čega je sa jednom negativnom ocjenom 5,39%. Najniže srednje ocjene su iz matematike i fizike, a najviše iz fizičkog vaspitanja, likovne i muzičke kulture.
40591	Na Državnom takmičenju u organizaciji Ispitnog centra učenici ove Škole postigli su dobre rezultate iz fizike (II i III mjesto), iz engleskog jezika (I i IV mjesto) i iz biologije (V mjesto). Učestvovali su i na Olimpijadi znanja i imali, takođe, zapažene rezultate iz fizike (I, II, III mjesto). Učenici se takmiče i u literarnom i likovnom stvaralaštvu. U tekućoj godini učenica ove Škole osvojila je III nagradu na literarnom konkursu „Pod starom maslinom“ u Baru. Zapaženi su i literarni radovi na temu „U zemlji dinosurusa“ (I, II i III mjesto), kao i na literarnom konkursu za najljepše pismo (II nagrada). Na likovnim susretima na Cetinju imali su takođe uspjeha (npr. II i III nagrada za likovni rad). Učenici postižu rezultate i na sportskim takmičenjima u košarci, atletici, rukometu, tenisu... U ovoj školskoj godini osvojili su prvo mjesto na prvom crnogorskom takmičenju u frizbiju.
40592	Školska takmičenja se organizuju iz onih predmeta iz kojih učenici učestvuju na Državnom takmičenju, gdje se upućuju oni koji ostvare najbolji rezultat na školskom takmičenju. Najbolje rezultate na državnim takmičenjima učenici postižu iz engleskog jezika, fizike i biologije. Za učenike nižih razreda organizuju se razni kvizovi. Prethodne školske godine Škola je bila organizator međuškolskog takmičenja iz matematike i tom prilikom je ostvarena kvalitetna saradnja između nastavnika i učenika. U Školi se organizuju takmičenja za najbolje literarne i likovne radove, različiti kvizovi (iz predmeta koji nijesu zastupljeni na Državnom takmičenju), takmičenja recitatora itd. U Školi se vodi uredna evidencija o rezultatima sa školskih takmičenja.
40593	Ukupan broj opravdanih izostanaka nakon II klasifikacionog perioda tekuće godine je 12,61 po učeniku, što je manje u odnosu na isti period prethodne godine, taj broj je iznosio 17,06. Slično stanje je i sa neopravdanim izostancima, tj. broj neopravdanih izostanaka po učeniku je 0,44. Učenici su pristojni i disciplinivani. Poštuju pravila kućnog reda, a njihova vaspitna postignuća se prate i analiziraju. Zastupljen je rad pedagoško-psihološke službe sa učenicima koji izostaju sa nastave. Na kraju II klasifikacionog perioda tekuće godine skoro svi učenici imaju primjerno vladanje (99,73%), odnosno samo četiri učenika VIII razreda imaju izrečenu vaspitnu mjeru ukor direktora - vladanje „dobro“. Na kraju prethodne školske godine, takođe, skoro svi učenici imaju primjerno vladanje (99,45%). Pregledom pedagoške dokumentacije ustanovljeno je da je od vaspitnih mjera u tekućoj godini najviše izrečeno pismenih opomena odjeljenjskog starješine, a samo dva učenika u Školi imaju dobro vladanje. Veliki broj učenika je pohvaljen za odlično učenje i primjerno vladanje. Sa tvrdnjom iz upitnika za učenike da su izrečene vaspitne mjere pravedne i da pozitivno utiču na ponašanje učenika potpuno se složilo 38,02%, uglavnom 27,08% i djelimično 17,71%, dok je suprotno mišljenje izrazilo je 13,54% anketiranih učenika.

Br. ind.	Obrazloženje
40594	<p>U Školi je deset učenika koji imaju Rješenje od Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama, a IROP-i se izrađuju za devet učenika. Sa učenicima rade tri asistenta. O njihovim postignućima rade se godišnji izvještaji, o čemu Škola vodi urednu evidenciju. Među učenicima sa posebnim potrebama ima učenika koji su postigli izuzetne rezultate. Jedan od primjera je dijete koje do IV razreda nije bilo ocijenjeno, a u V razredu, uz pomoć asistenta i predmetnih nastavnika, postiglo je uspjeh iz svih nastavnih i vannastavnih oblasti (između ostalog učenik je prevazišao strahove, zavolio muziku, sport...), znatno je poboljšao verbalnu komunikaciju, odnosno funkcionalni govor. Učenik je sada u VI razredu i ima vrlo dobar uspjeh. U Školi postoji štampani i video materijal o postignućima ovih učenika (izvještaji po danima i časovima, crteži, ilustracije, zadaci, rečenice - hronološki poređane itd). Tim za inkluzivno obrazovanje analizira izvještaje o postignućima učenika koje nastavnici dostavljaju, a na odjeljenjskim vijećima se, takođe, razmatra uspjeh ovih učenika. Djeca su uključena i u vannastavne aktivnosti u skladu sa svojim mogućnostima. Na kraju II klasifikacionog perioda jedan učenik ima odličan uspjeh, pet učenika vrlo dobar i četiri učenika dobar uspjeh. Defektolog-logoped u elektronskoj formi čuva evidenciju napretka djece, a psihološkinja vodi portfolija ovih učenika. Psihološkinja radi sa učenicima u skladu sa njihovim rješenjima, hospituje časovima prema svom planu, a kada se ukaže potreba i vanredno. U Školi se rade tranzicioni planovi za učenike IX razreda, a ove školske godine dva učenika su upućena na rekategorizaciju.</p>
40595	<p>U prethodnoj školskoj godini procenat prelaznosti se kretao od 86,75% na kraju I klasifikacionog perioda, do 98,12 % na kraju nastavne godine. Srednje ocjene na nivou Škole kreću se u rasponu od 3,88 na kraju I klasifikacionog perioda, 3,96 na kraju II, do 4,40 na kraju nastavne godine. Najbolji uspjeh po klasifikacionim periodima i u pogledu procenta prelaznosti i srednjih ocjena uglavnom (ne računajući učenike I ciklusa) imaju učenici IV,V i VI razreda. Popravni ispit u avgustovskom roku polagalo je sedam učenika. Svi učenici su položili. Procenat prelaznosti na kraju školske godine na nivou Škole je 99,82 %, a srednja ocjena 4,36. Dva učenika koji su imali više nedovoljnih ocjena ponavljaju razred. U posljednje tri godine procenat prelaznosti na nivou Škole na kraju školske godine bio je 100%, a srednje ocjene su se kretale u rasponu od 4,38 do 4,48. Od III do IX razreda na kraju prethodne školske godine 56,60%% učenika ima odličan uspjeh, vrlo dobar 26,16%, dobar 15,89% i dovoljan 1,16%. Srednja ocjena po predmetima je uglavnom iznad 3, a ima predmeta gdje je iznad 4 (fizičko vaspitanje, likovna kultura, muzička kultura). Diplomu Luča dobila su 34 učenika, što je manji broj u odnosu na prethodne školske godine, kada ih je bilo 37, odnosno, 42. Sa konstatacijom iz upitnika za učenike da je ocjenjivanje učenika pravedno potpuno se slaže 28,65%, uglavnom 33,85 %, djelimično 18,75% i ne slaže se 18,23% anketiranih učenika.</p>

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izvještajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

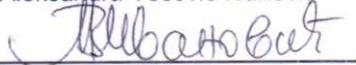
Na osnovu ovog Izvještaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izvještaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izvještaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izvještaja.

Vođa tima nadzornika

Aleksandra Vešović-Ivanović



Direktor

Rešad Sijarić



Dostavljeno:

JU OŠ "Maksim Gorki" - Podgorica

Ministarstvu prosvjete

Arhivi